

ARTS MANAGEMENT

Katalog kurzů celoživotního vzdělávání
říjen 2014 – červenec 2015

Společnost Plzeň 2015 Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara ZČU

Garance vzdělávacího programu

PhDr. Alexandra Brabcová, manažerka projektu, společnost Plzeň 2015 (koncepte, obsahová a organizační příprava);

Doc. Ak. Mal. Josef Mištera, děkan FDU Ladislava Sutnara ZČU (garance modulů a jejich akreditace, organizační zajištění, převzetí modulů pod patronaci univerzity).

Obsah

Úvodní slovo garantů	3
Informace pro zájemce o studium	8
Časový harmonogram	10
Modul č. 1: PROJEKTOVÝ CYKLUS ANEB OD NÁPADU K REALIZACI - interaktivní seminář	11
Modul č. 2: KOMUNIKACE A PR PRO NEZISKOVÉ A PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V KULTUŘE	14
Modul č. 3: MARKETING KULTURNÍCH ORGANIZACÍ	16
Modul č. 4: ŘÍZENÍ A ROZVOJ NNO. VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ DOBRÉ PRAXE	18
Modul č. 5: STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ V PŘÍPRAVĚ KULTURNÍCH PROJEKTŮ	21
Modul č. 6: TVORBA JAKO ZKUŠENOST – ZKUŠENOST JAKO TVORBA	24
Modul č. 7: PÁTRÁNÍ PO MÍSTĚ – EXPEDICE DOMŮ / výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví	31
Modul č. 9: Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění	37
Modul č. 10: MINIMUM Z KULTURNÍHO TURISMU	43
Modul č. 11: Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydlíště, pracoviště a místo	46

Katalog kurzů celoživotního vzdělávání

ÚVODNÍ SLOVO GARANTŮ

Předpokládejme, že byste dostali za úkol říci – a mohl by to být nádherný úkol – co je to univerzita. A namísto toho, abyste obdrželi program, ve kterém bude stát, že univerzita musí být pro tolik a tolik lidí, knihovna musí mít tolik a tolik knih, je potřeba tolik a tolik učeben atd., začnete přemýšlet o smyslu univerzity jako by nikdy před tím neexistovala, jako by tu nikdy nebyla. Nemáte nic, z čeho by se dalo vycházet, nic než pocit místa, kde se učí a neodolatelnou potřebu, neodolatelnou touhu několika z nás, aby tu bylo místo pro učení, něco, co napadne člověka, který si přeje ostatním předat to, co je mu tak vzácné a co se stává vzácným těm, kdo se učí – každému jinak, jeho vlastním způsobem -, jako když osobnost vyučuje osobnost.

Louis Kahn: Ticho a světlo

O projektu

ARTS MANAGEMENT je klíčovým projektem společnosti Plzeň 2015 v oblasti vzdělávání, který je součástí přihlášky ke kandidatuře. Jeho smyslem je napomoci profesionalizaci neziskových organizací a poskytnout prohloubené vzdělávání příspěvkovým organizacím nejenom v kultuře, ale i v oblastech, které s ní souvisejí. Kulturu nechápeme v pouze v tradičním slova smyslu, ale jako tvůrčí oblast, která zasahuje do celkového lidského konání.

Projekt ARTS MANAGEMENT je určen široké škále potenciálních zájemců z řad manažerů pracovníků výše zmíněných organizací, stejně jako administrátorům kultury na straně veřejné správy; pověřeným zástupcům samosprávy, a všem těm, kdo se na vytváření kultury podílejí; např. učitelům, umělcům, organizátorům a animátorům kulturních projektů; studentům a všem zainteresovaným jednotlivcům z Plzně, Plzeňského kraje a České republiky.

Našimi hlavními cíli jsou zejména:

- Přispět ke kvalitě programu Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015
- Napomoci dlouhodobé udržitelnosti výsledků projektu po roce 2015
- Vytvořit interaktivní model celoživotního vzdělávání v oblasti ARTS MANAGEMENTU

Schéma studia

Všechny kurzy trvají deset dní v průběhu celého akademického roku a jsou dle povahy předmětu a lektorů rozděleny z organizačních důvodů do jednodenních, dvoudenních nebo dvou a půldenních bloků. Dělí se do dvou základních skupin na manažerské moduly a na tvůrčí a inspirační moduly. Cílem manažerských modulů je přispět k získání či prohloubení manažerských dovedností, potřebných k vedení kulturní organizace či projektu. Cílem tvůrčích a inspiračních modulů je zejména poukázat mezioborové a mezipředmětové souvislosti a poskytnout účastníkům nové podněty a impulsy k jejich práci. Jednotlivé semináře v rámci všech modulů jsou tvořeny třemi základními stavebními prvky:

- Teoretický základ
- Tvořivé dílny (práce v týmech na zadání, umožňující pochopení teorie)
- Rozbory příkladů dobré praxe a projektů či problémů účastníků

Manažerské moduly:

1. Projektový cyklus aneb od nápadu k realizaci (PC)
2. Komunikace a PR pro neziskové a příspěvkové organizace v kultuře (KPR)
3. Marketing kulturních organizací (MKO)
4. Řízení a rozvoj NNO. Výměna zkušeností dobré praxe (ŘR)
5. Strategické plánování v přípravě kulturních projektů (SP)
10. Minimum z kulturního turismu (MKT)

Tvůrčí a inspirační moduly:

6. Tvorba jako zkušenost - zkušenost jako tvorba (TZ)
7. Pátrání po místě – Expedice domů (PM)
9. Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění (VV)
11. Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo (VP)

Celý projekt se od samotného počátku uskutečňuje ve spolupráci s Fakultou designu a umění Ladislava Sutnara ZČU jako akreditovaný cyklus celoživotního vzdělávání. Naším záměrem je, aby se frekventanti mohli v pravém slova smyslu „kulturně osvěžit“; vzdělávat se; setkat se s významnými osobnostmi jednotlivých oborů; poznat nové kolegy; navzájem se inspirovat a načerpat obnovené síly k vlastní práci.

Časový plán nabídky

	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Manažerské moduly	1-5	1-5, 10	1-5
Tvůrčí a inspirační moduly	6-7	6-7, 9, 11	6-7, 9, 11

Zhodnocení prvních dvou ročníků celoživotního vzdělávání Arts Managementu

V prvních dvou ročnících studia (2012/2013, 2013/2014) bylo na Západočeské univerzitě v Plzni akreditováno celkem 11 modulů celoživotního vzdělávání dospělých. Všechny moduly byly akreditovány v tříletém pásmu, tj. minimálně do poloviny roku 2015.

V letech 2012-2014 jsme nabídli možnost se dále vzdělávat celkem 290 přihlášeným zájemcům. Poptávka po některých tématech vysoce překročila nabídku, např. v prvním ročníku kurzů se do modulu Projektový cyklus přihlásilo 57 zájemců, takže jsme jej otevírali ve dvou samostatných kurzech. V loňském ročníku jsme ve většině manažerských modulů již zaváděli seznam náhradníků.

Veškerá předkládaná nabídka kurzů byla koncipována s vysokou mírou úcty ke všem potenciálním zájemcům - jako možnost skutečně kvalitního a špičkového vzdělávání, v němž se vynaložený čas a úsilí v budoucnu bohatě vrátí. Z hlediska společnosti Plzeň 2015 jsou kurzy ARTS MANAGEMENTU pořádány s cílem umožnit lidem uplatnit jejich tvořivý potenciál; přinášet nová témata; pěstovat kultivovanost, vzdělanost a také zvědavost; objevovat či znovuobjevovat radost z učení jako celoživotního procesu, který školou pouze začíná.

Po zkušenosti z prvního pilotního ročníku jsme se rozhodli kurzy nezaměřovat na úzce vymezené cílové skupiny. Ukázalo se, že účastníci i lektori vítali rozmanitost učících se skupin; jejich mezioborové a mezigenerační výměny a přesahy. Těšila je i teritoriální rozptýlenost kolegů a možnost navazování nových kontaktů a spolupráce. Velkým překvapením byla skutečnost, že ve většině skupin velmi dobře fungovala i účast studentů, zejména z FDU, ale i z jiných fakult ZČU. Studenti oceňovali zejména možnost vzdělávání v manažerských disciplínách, které na školách

postrádají („políbení managementem“, jak to hezky vyjádřil jeden z účastníků) a také seznámení s reálným světem, do něhož vstoupí se svými projekty po absolvování školy.

Mezi úskalí, spojená s tímto typem vzdělávání, patří hlavně to, že se odehrává ve vzájemné souhře lektora a skupiny, i účastníků navzájem, jež společně procházejí plynulým pozvolným procesem. Vyžaduje proto vysokou osobní motivaci a odpovědnost, založenou na rozhodnutí si udělat ze vzdělávání jednu z aktuálních priorit. Všechny moduly jsou založeny spíše na získávání zkušenosti než na absorpci poznatků, které by bylo možno dohonit i zpětně. Frekventanti, kteří nechodí pravidelně, tak blokují či brzdí práci ostatních, na což upozorňují především jejich vlastní kolegové.

Evaluace kurzů

V prvním ročníku byla za účelem získání zpětné vazby o obsahu a organizaci kurzů provedena evaluace prostřednictvím skupinových rozhovorů. Z hodnocení účastníků vyplynulo, že považovali výukový styl za vzorový – tj. takový pod jakým si představují řádné celoživotní vzdělávání. Oceňovali interaktivnost mezi frekventanty a lektorem, a zejména mezi sebou navzájem. Možnosti nasát zkušenosti lidí z jiného institucionálního prostředí; vnímat problémy z jejich perspektivy; učit se na kolegiální úrovni. Vyhovoval jim také partnerský přístup lektorů a jejich vysoká odbornost; zajímavé konfrontace a sdílení informací“. Mimo to kladně hodnotili i poskytnutý „bezpečný prostor pro učení, možnost se mýlit a chybovat“. Vesměs si účastníci přáli možnost pokračovat, často by bývali ocenili i další ročník téhož kurzu.

Po uplynutí druhého ročníku provedeme tentokrát evaluaci dotazníkovou formou. Dotazník zašleme všem účastníkům prvních dvou ročníků a všechny prosíme o laskavé vyplnění. Napomůžete nám tak v našich úvahách o udržitelnosti projektu a nastavení jeho dalšího směřování na míru vašim potřebám.

3. ročník ARTS MANAGEMENTU na FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

V této podobě a rozsahu se třetí ročník kurzů ARTS MANAGEMENTU uskuteční na ZČU v Plzni naposledy. Moduly jsou otevřeny všem zájemcům z nekomerční sféry z celé České republiky. V letošním ročníku kurzy navíc nabízejí možnost propojení projektu účastníků s možností získání finanční i nefinanční podpory prostřednictvím nového nástroje společnosti Plzeň 2015 portálu Everfund.

V akademickém roce 2014/2015 budou opakovány všechny moduly (pouze s menšími modifikacemi a zpřesněními, založenými na zpětných vazbách účastníků), vyjma modulu č. 8, který pro vytíženost některých lektorů již neotevíráme. Nabídka modulů, jejich schéma a časové rozvrhy jsou obsahem tohoto katalogu.

Na základě zpětné vazby od frekventantů jsme se rozhodli pro určité změny zejména v modulech č. 10 (Minimum z kulturního turismu a č. 11 Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo. Jejich náplň se nemění. Pouze jsme zpřesnili systém výuky. U těchto modulů se jeví podle zpětné vazby frekventantů jako žádoucí zvolit plnohodnotný model kooperativního učení v otevřené skupině, která se rozhodne se účastnit procesu vzdělávání jako formy týmového řešení aktuálních problémů, se kterými se setkávají ve své práci či ve svých projektech. Naším záměrem je zde rovněž napomoci kvalitě a udržitelnosti produktů kulturního turismu a projektů, týkajících se veřejného prostoru.

Součástí studia v tomto ročníku je i možnost, aby si frekventanti zpracovali v rámci kurzů vlastní projekt a pokusili se na něj získat případnou finanční podporu prostřednictvím nového nástroje společnosti Plzeň 2015 portálu Everfund (viz níže). Po dohodě s lektory a manažerem projektu Everfund budou účastníci s touto možností seznámeni již v prvním kurzu každého modulu.

O Everfundu

Možnost nalézt pro projekt spolupracovníky i finanční podporu představuje nová (nejen) webová platforma nazvaná Everfund, kterou spustila společnost Plzeň 2015 letos v dubnu. Je určena tvůrčím a angažovaným lidem s chutí uskutečnit nápad či rozjet svůj projekt. Everfund funguje na bázi komunitního sdílení zdrojů a představuje tak příležitost, jak získat finanční (crowdfunding) i nefinanční (crowdsourcing) prostředky pro realizaci projektu. Systém funguje na bázi hromadění drobných příspěvků od jednotlivců /podporovatelů/předplatitelů za účelem dosažení cílové částky potřebné k uskutečnění. Zároveň nabízí lidem možnost přispět svými znalostmi, dovednostmi, materiálem, prostorem apod. Projekt je možno založit na <http://www.everfund.cz/>

Každému přihlášenému projektu bude věnována speciální péče při přípravě a analýze možností komunikace. Vybraným projektům pak Plzeň 2015 pomáhá skrze své marketingové kanály. Navíc, pro studenty a absolventy studia Arts Managementu FDU Ladislava Sutnara, nabídneme v rámci Everfund možnost zdarma využívat pro práci na svých projektech sdílený pracovní prostor wo-co husovka (coworking umístěn na Husovo náměstí 9, 5 minut chůze od CAN). Více o Everfundu a projektech, které podporuje, se můžete dozvědět na pravidelných akcích Everfund Offline (hledejte v měsíčním programu Plzeň 2015). Pokud jste absolventy loňského ročníku či máte zájem se dozvědět o portálu více, můžete kontaktovat manažera pro digitální média společnosti Plzeň 2015 Ondřeje Kašpárka (kasperek@plzen2015.cz).

Doufáme také, že všichni, tedy i mimoplzeňští účastníci, využijí programovou nabídku zajímavých akcí, které se v Plzni uskuteční v roce 2015, o níž je budeme rovněž informovat.

NA ZÁVĚR PŘÁNÍ A PODĚKOVÁNÍ

Přála bych si, abyste i v posledním ročníku kurzů v naší nabídce našli něco, co bude užitečné pro vaši práci či zdrojem inspirace a radosti, ať již pro vaše projekty nebo pro vaši činnost.

Zásadní poděkování patří Ministerstvu kultury ČR a Statutárnímu městu Plzeň, jejichž financování zajistilo realizaci projektu.

Ráda bych dále poděkovala docentu Mišterovi za vstřícný přístup a spolupráci, díky nimž nalezly jednotlivé kurzy útočiště s posvěcenou střešou nad hlavou a s celým zázemím akademické instituce v duchu 21. století k tomu. Samotná budova Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara - s jejím inspirativním, otevřeným a tvůrčím prostředím - k úspěchu kurzů přispěla nemalou měrou. Moje mimořádné poděkování souvisí také s ochotou vedení FDU přizpůsobit - někdy i velmi náročně - souběh běžné vzdělávací činnosti vysokoškolského pracoviště s nároky kurzů celoživotního vzdělávání. A také s tím, že zmiňovaná ochota a vstřícnost vedení FDU si bez zakolísání udržela stejnou hladinu po celé dva roky.

V tomto směru patří velké poděkování také paní Jitce Vojtěchové, která se významně zasloužila o zpracování podkladů pro akreditaci kurzů a obzvláště studijní referentce FDU Martině Jeriové. Její ochotu, vlídnost, profesionalitu a dobrou náladu oceňují dle hodnocení účastníci všech modulů bez rozdílu a představuje pro ně neodmyslitelnou součást atmosféry kurzů ARTS MANAGEMENTU na FDU Ladislava Sutnara ZČU. Mimo samotnou budovu FDU, je i Martina jakousi „přidanou hodnotou“ celého ARTS MANAGEMENTU. Za naprosto špičkovou spolupráci při řešení a zvládnání náležitostí systémově dosti složitého projektu bych jí chtěla osobně poděkovat i já.

Děkuji rovněž bez výjimky všem lektorům za ochotu účastnit se tohoto formátu a za jejich nasazení, se kterým vedli své kurzy. A konečně všem účastníkům, bez jejichž účasti, vzájemného obohacování se a zpětných vazeb by celý projekt pozbyl smysl.

Na nalezení možné podoby udržitelnosti projektu v adekvátní a proveditelné modifikaci budeme ve společnosti Plzeň 2015 pracovat a budeme vás o ní informovat.

Alexandra Brabcová

Manažerka projektu ARTS MANAGEMENT
společnosti Plzeň 2015

Tři roky studia excelentních kurzů budou završeny promocií

Úvodní slovo děkana FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Když jsem zakládal Ústav umění a designu, předchůdce naší Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, myslil jsem, kromě dalších plánů, už na založení mezinárodní letní školy, organizaci výtvarných soutěží, interfakultní spolupráci i na výuku manažerství kultury.

Víceméně vše z toho se podařilo realizovat, ale pokusy založit zde studium pro animátory kultury – něco jako arts management jsem po řadě neúspěchů vzdal. Došel jsem k závěru, že zavést zde jakoukoliv výuku managementu kultury a umění bude neprůchodné.

O to větší radost mi způsobila možnost přijmout a hostit na naší škole výuku různých disciplín arts managementu formou kurzů celoživotního vzdělávání ve špičkové kvalitě tak, jak ji s finanční podporou MK ČR a Města Plzně dokázala koncipovat PhDr. Alexandra Brabcová ze společnosti EHMK Plzeň 2015.

Vynikající pedagogové, ti nejlepší ze všech koutů republiky, a jejich studenti dostávají v naší krásné nové budově v naší „továrně na umění“ skvělý servis a výsledkem je, že studenti kurzů arts managementu jsou studiem po všech stránkách nadšení.

Právem - kurzy jsou excelentní. Proto se snažím motivovat úředníky, pedagogy i studenty Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara k účasti v nich.

Nadcházející ročník bude ovšem výjimečný. Po jeho ukončení tohoto v roce 2015, kdy Plzeň bude hlavním městem evropské kultury, obdrží jejich věrní návštěvníci, kteří absolvovali tři po sobě následující ročníky, bonus v podobě diplomu, stvrzujícím jejich tříleté studium. Diplom jim bude předán děkanem Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara při slavnostní promocii uspořádané speciálně pro ně, jejich blízké a přátele na plzeňské radnici.

Doc. akad. mal. Josef Mištera

děkan

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
ZČU v Plzni

INFORMACE PRO ZÁJEMCE O STUDIUM

Odborným garantem všech modulů za Západočeskou univerzitu v Plzni je Doc. akad. mal. Josef Mištera (vyjma modulu č. 10). Garantem modulu Minimum z kulturního turismu je Ing. Jan Tluchoř, Ph.D.

Všechny uvedené moduly studia předpokládají aktivní účast frekventantů. Každý modul je koncipován tak, aby si účastník mohl na závěr studia odnést konkrétní rozpracované dokumenty - strategický plán, marketingový plán, plán PR a komunikace (moduly 2-5) či projekty (moduly 1,6 - 11). Proto je počet účastníků ve skupině omezen pouze na 20 osob.

K lektorování jsme vyzvali pouze lidi, kteří jsou velmi kvalifikovaní a pracovní vytížení. Řada z nich bude překonávat značné vzdálenosti a dojíždět z Bratislavy, Zlína, Brna či dalších měst. Přejeme si proto, abyste ke své případné účasti ve vzdělávacím cyklu ARTS MANAGEMENTU přistoupili s vysokou mírou osobní odpovědnosti a angažovanosti jako ke své časové prioritě.

Manažerské moduly 1-5 jsou vzájemně propojitelné a jejich záměrem je poskytnout vzdělávání, které ve společném portfoliu zajistí vyšší míru profesionalizace organizací či jednotlivců. Jejich náplní je získání praktických dovedností. To, že se i management již stal disciplínou s ustálenou terminologií, neznamená, že se bude jednat o suchopárné hromadění nepoužitelných teoretických znalostí. Všichni lektori mají mnoholeté zkušenosti jako praktici v oboru, který učí (bylo to kritériem jejich výběru), a úvodní semináře jednotlivých modulů budou věnovány zpřesnění očekávání na straně účastníků a zodpovězení jejich otázek ohledně studia.

U všech modulů jsou uvedena data konání, která umožňují, abyste si mohli s předstihem naplánovat celou účast a rezervovat si čas. Je třeba, abyste zvažovali přihlášení do kurzu, pokud již nyní víte, že z něj nemůžete podstatnou část absolvovat.

Všechny moduly, vyjma Výchovy ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění, se konají v nové budově Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni. Modul č. 9 se bude konat v Sedláčkově ulici 26A, druhé patro. Jsou zde předpokládány aktivity účastníků v plenéru města.

Kurzovné pro všechny moduly činí na rok 2 000,- Kč a jeho výše byla stanovena na základě orientačního průzkumu u nositelů čtyřletých grantů OK MMP. Společnost 2015 celý vzdělávací cyklus vysoce dotuje. Celkové náklady na jednoho účastníka činí přibližně 10 000 Kč. Pokud jste v zaměstnaneckém poměru, je zapotřebí, aby s vaší závaznou účastí počítal zaměstnavatel nebo zřizovatel a respektoval závazek vaší účasti. Výjimkou je modul č. 6 Tvorba jako zkušenost – zkušenost jako tvorba, který není pro učitele zpoplatněn. Podmínkou je písemný souhlas vedení školy s účastí učitele na tomto kurzu a vypracování motivačního dopisu.

U modulů č. 7 Pátrání po místě – Expedice domů a č. 9 Výchova ve vztahu ke kulturnímu dědictví a umění je možné si zvolit a zaplatit pouze jednotlivé dvoudenní semináře. **Kurzovné za jeden dvoudenní seminář činí 500,- Kč.** Přednostně budou přijímány přihlášky od zájemců o celý modul.

Můžete se přihlásit do více modulů, v případě, že jste schopni je časově zvládnout s plnohodnotnou účastí a že uhradíte předem zálohu ve stanovené výši. Nezapomeňte však napsat stručný motivační dopis, v němž vyjádříte, co Vás k zápisu do kurzu vede, a co od něj očekáváte. **V případě převisu poptávky nad nabídkou volných míst, bude jedním z hlavních vodítek při výběru konečné skupiny frekventantů.**

Pokud se rozhodnete předloženou vzdělávací nabídku využít, vyplňte, prosím přihlášku, kterou naleznete na adrese:
<http://www.fdu.zcu.cz/cz/707-arts-management>

Datum uzávěrky přihlášek: **21. září 2014 (dodatečné přihlášky budou přijímány v případě volných míst v modulech do 3. října 2014).**

Informace k podání a vyplnění přihlášky:

Formulář účastník vytiskne a hůlkovým písmem **vyplní pouze podbarvené části přihlášky** (zvolený **modul** v přihlášce **označí** ve sloupci „**Zvolený modul označte „X“**“, **cenu modulu** opíše do sloupce „**Kč k úhradě**“).

Vyplněný formulář účastník zašle spolu s potvrzením o úhradě kurzovného na adresu:

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
ZČU v Plzni
Univerzitní 28
306 14 Plzeň

Přihlášku je možné podat osobně přímo na Fakultě umění a designu Ladislava Sutnara (Univerzitní 28, místnost LS 113), kde je také možné modul zaplatit.

Informace k provedení platby:

(doklad o platbě je nutné přilepit na označené místo v přihlášce)

Poplatek je možno uhradit pošt. poukázkou typu „A“, bezhotovostním bankovním převodem, v hotovosti na pokladně v bance – při všech způsobech placení je nutné uvést níže uvedené číslo účtu a příslušné platební symboly:

Banka: Komerční banka Plzeň – město
Účet: **481 153 0257/0100**
Variabilní symbol: **415002**
Specifický symbol: (velmi důležitý údaj – slouží k identifikaci plátce!) **rodné číslo** účastníka bez znaku „ / “.

Mezním termínem 21. září 2014 (dodatečné přihlášky 3. října 2014) pro podání a uhrazení přihlášky je míněno připsání uhrazené částky na účet ZČU.

V případě jakýchkoliv dotazů nebo nejasností, týkajících se koncepce a obsahově-organizační stránky kurzů ARTS MANAGEMENTU kontaktujte, prosím:

manažerku projektu společnosti Plzeň 2015:

PhDr. Alexandra Brabcová
e-mail: brabcovaa@plzen2015.cz
mobil: 602 415 821

nebo koordinátorku projektu společnosti Plzeň 2015:

Mgr. Jana Holatová
e-mail: holatova@plzen2015.cz
mobil: 601 585 101

V případě jakýchkoliv dotazů nebo nejasností, týkajících se technicko-organizační stránky kurzů (přihlášky ke studiu, platby, konkrétní organizační náležitosti, souvisejících s Vaší účastí v kurzech ARTS MANAGEMENTU kontaktujte, prosím:

studijní referentku ZČU v Plzni- FAKULTA DESIGNU A UMĚNÍ LADISLAVA SUTNARA:

Mgr. Martina Jeriová
e-mail: majeriov@fdu.zcu.cz
tel.: 377 636 715

ČASOVÝ HARMONOGRAM KURZŮ 2014 - 2015

ŘÍJEN		LISTOPAD		LEDEN		ÚNOR	
1 ST		1 SO	MO 2 KPR	1 ČT		1 NE	
2 ČT		2 NE		2 PÁ		2 PO	MO 4 ŘR
3 PÁ		3 PO		3 SO		3 ÚT	MO 4 ŘR
4 SO		4 ÚT	MO 10 MKT	4 NE		4 ST	MO 4/5
5 NE		5 ST		5 PO	MO 4 ŘR	5 ČT	MO 5 SP
6 PO		6 ČT	MO 1 PC	6 ÚT	MO 4 ŘR	6 PÁ	MO 5 SP
7 ÚT		7 PÁ		7 ST	MO 4/5	7 SO	MO 6 TZ
8 ST		8 SO		8 ČT	MO 5 SP	8 NE	MO 6 TZ
9 ČT		9 NE		9 PÁ	MO 5 SP	9 PO	
10 PÁ		10 PO		10 SO		10 ÚT	
11 SO		11 ÚT		11 NE		11 ST	
12 NE		12 ST	MO 11 VP	12 PO		12 ČT	
13 PO		13 ČT	MO 1 PC	13 ÚT	MO 11 VP	13 PÁ	MO 10 MKT
14 ÚT		14 PÁ	MO 7 PM	14 ST		14 SO	MO 10 MKT
15 ST		15 SO	MO 7 PM	15 ČT		15 NE	
16 ČT		16 NE		16 PÁ	MO 2 KPR	16 PO	
17 PÁ		17 PO		17 SO	MO 2 KPR	17 ÚT	MO 11 VP
18 SO		18 ÚT		18 NE		18 ST	
19 NE		19 ST		19 PO		19 ČT	
20 PO		20 ČT	MO 1 PC	20 ÚT		20 PÁ	MO 2 KPR
21 ÚT	MO 11 VP	21 PÁ		21 ST	MO 3 MKO	21 SO	MO 2 KPR
22 ST	MO 11 VP	22 SO	MO 6 TZ	22 ČT	MO 3 MKO	22 NE	
23 ČT		23 NE	MO 6 TZ	23 PÁ	MO 3 MKO	23 PO	
24 PÁ		24 PO	MO 4 ŘR	24 SO	MO 3 MKO	24 ÚT	
25 SO		25 ÚT	MO 4 ŘR	25 NE	MO 7 PM	25 ST	
26 NE		26 ST	MO 4/5	26 PO		26 ČT	
27 PO		27 ČT	MO 5 SP	27 ÚT		27 PÁ	MO 7 PM
28 ÚT		28 PÁ	MO 5 SP	28 ST		28 SO	MO 7 PM
29 ST	MO 11 VP	29 SO	MO 6 TZ	29 ČT			MO 9 VV
30 ČT	MO 11 VP	30 NE	MO 6 TZ	30 PÁ	MO 10 MKT		
31 PÁ	MO 2 KPR			31 SO	MO 10 MKT		MO 9 VV

BŘEZEN		DUBEN		KVĚTEN		ČERVEN		ČERVENEC	
1 NE		1 ST		1 PÁ		1 PO		1 ST	
2 PO		2 ČT		2 SO		2 ÚT		2 ČT	
3 ÚT		3 PÁ		3 NE		3 ST		3 PÁ	
4 ST		4 SO		4 PO		4 ČT		4 SO	
5 ČT	MO 1 PC	5 NE		5 ÚT		5 PÁ	MO 10 MKT	5 NE	
6 PÁ		6 PO		6 ST		6 SO	MO 10 MKT	6 PO	
7 SO	MO 6 TZ	7 ÚT	MO 10 MKT	7 ČT		7 NE		7 ÚT	
8 NE	MO 6 TZ	8 ST		8 PÁ		8 PO		8 ST	MO 6 TZ
9 PO		9 ČT	MO 1 PC	9 SO		9 ÚT	MO 11 VP	9 ČT	MO 6 TZ
10 ÚT		10 PÁ	MO 2 KPR	10 NE		10 ST	MO 11 VP	10 PÁ	MO 6 TZ
11 ST		11 SO	MO 2 KPR	11 PO		11 ČT	MO 3 MKO	11 SO	MO 6 TZ
12 ČT	MO 1 PC	12 NE	MO 6 TZ	12 ÚT	MO 11 VP	12 PÁ	MO 3 MKO	12 NE	MO 6 TZ
13 PÁ	MO 7 PM	13 PO		13 ST		13 SO	MO 3 MKO	13 PO	
14 SO	MO 7 PM	14 ÚT		14 ČT		14 NE		14 ÚT	
15 NE		15 ST		15 PÁ	MO 2 KPR	15 PO		15 ST	
16 PO		16 ČT		16 SO	MO 2 KPR	16 ÚT		16 ČT	
17 ÚT	MO 11 VP	17 PÁ	MO 7 PM	17 NE		17 ST		17 PÁ	
18 ST		18 SO	MO 7 PM	18 PO		18 ČT		18 SO	
19 ČT	MO 1 PC	19 NE		19 ÚT		19 PÁ		19 NE	
20 PÁ	MO 10 MKT	20 PO		20 ST	MO 1 PC	20 SO		20 PO	
21 SO	MO 10 MKT	21 ÚT	MO 11 VP	21 ČT	MO 1 PC	21 NE		21 ÚT	
22 NE		22 ST		22 PÁ	MO 7 PM	22 PO		22 ST	
23 PO		23 ČT	MO 1 PC	23 SO	MO 7 PM	23 ÚT		23 ČT	
24 ÚT		24 PÁ		24 NE		24 ST		24 PÁ	
25 ST		25 SO		25 PO	MO 4 ŘR	25 ČT		25 SO	
26 ČT	MO 3 MKO	26 NE		26 ÚT	MO 4 ŘR	26 PÁ		26 NE	
27 PÁ	MO 3 MKO	27 PO		27 ST	MO 4/5	27 SO		27 PO	
28 SO	MO 3 MKO	28 ÚT	MO 9 VV	28 ČT	MO 5 SP	28 NE		28 ÚT	
29 NE		29 ST	MO 9 VV	29 PÁ	MO 5 SP	29 PO		29 ST	
30 PO		30 ČT		30 SO		30 ÚT		30 ČT	
31 ÚT				31 NE				31 PÁ	

- MO 1 PC Projektový cyklus aneb od nápadu k realizaci
- MO 2 KPR Komunikace a PR pro neziskové a příspěvkové organizace v kultuře
- MO 3 MKO Marketing kulturních organizací
- MO 4 ŘR Řízení a rozvoj NNO. Výměna zkušeností dobré praxe
- MO 5 SP Strategické plánování v přípravě kulturních projektů
- MO 6 TZ Tvorba jako zkušenost - zkušenost jako tvorba
- MO 7 PM Pátrání po místě - Expedice domů
- MO 9 VV Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění
- MO 10 MKT Minimum z kulturního turismu
- MO 11 VP Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydlíště, pracoviště a místo

SCHÉMA NABÍDKY 2014/2015

Modul č. 1:

PROJEKTOVÝ CYKLUS ANEB OD NÁPADU K REALIZACI - interaktivní seminář

(samostatný nebo doplňkový modul)

Garant, lektor: **MgA. Denisa Václavová, Ph.D.** (VŠUP, obor management umění)

Hosté z oblasti uměleckého managementu, fundraisingu, produkce, PR a médií.

Rozsah: 10 tréninkových dní, 8x1 den, 3x2 dny

Termíny: 6. 11., 13. 11., 20. 11. 2014,

5. 3., 12. 3., 19. 3., 9. 4., 23. 4., 20. – 21. 5. 2015

(**UPOZORNĚNÍ:** z důvodů zahraniční cesty lektorky dochází ke kumulaci termínů do několika měsíců)

Čas: čt 9,00 – 17,00 hodin, st – čt 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání: budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Výstup: rozpracovaný projekt

O lektorce

MgA. Denisa Václavová, Ph.D. (1973)

je spoluzakladatelka a producentka neziskové organizace Čtyři dny (<http://www.cytidny.cz>, www.vsup.cz), jež od roku 1996 pořádá mezinárodní festival současného umění 4 + 4 dny v pohybu. Specifikum tohoto festivalu spočívá především v ožívování opuštěných a nevyužívaných objektů *Site Specific* uměním. Dramaturgyně, kurátorka, fundraiserka a konzultantka kulturních projektů. Spoluautorka publikace *Site Specific* (nakl. Pražská scéna 2008) a *Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific* (nakl. AMU 2010). Vystudovala produkci na divadelní fakultě AMU a volné a užité umění na VŠUP v Praze (disertační práce na téma *site specific*), kde také působí jako pedagožka (*obor Management umění*).

Hosté:

Jiří Sedlák, promotér kulturních akcí (Colours of Ostrava, Letní Letná, Tanec Praha či Mezinárodní festival Divadlo; koncerty Radiohead, Green Day, Faith No More, Tom Waits, Sigur Ros, Philip Glass, filmy (především dokumenty) - Český mír, Český sen, Vše pro dobro světa a Nošovic a další projekty - například Klíčová socha Jiřího Davida a další...

Magdalena Müllerová, konzultantka v České kanceláři programu EU Kultura. Spoluautorka publikace *Umělci bez hranic: Mezinárodní spolupráce a mobilita v oblasti kultury, Umělci pro společnost: Příklady kulturních projektů v oblasti sociální inkluze, Dobrovolníci pro kulturu: Dobrovolnická činnost v kulturních organizacích, Senioři a kultura: Příklady zapojení starší generace do kulturních projektů a další.*

Petr Vizina, v letech 2003-2007 redaktor Lidových novin, 2008-2009 redaktor Hospodářských novin, od roku 2009 redaktor České televize a vedoucí kulturní rubriky.

Jolana Turnerová, projektová manažerka, lektorka a konzultantka, VŠ pedagožka. Zaměřuje se na tvorbu projektových žádostí a řízení projektů ze SF EU, vzdělávání pracovníků zejména neziskových organizací ve specifických manažerských dovednostech (projektový management, fundraising, strategické plánování) a vysokoškolskou pedagogickou činnost (školský a sociální management).

David Kašpar, nezávislý producent, ředitel příspěvkové organizace 14K pro kulturu na Praze 14, programový ředitel festivalu Street for Art, který se zaměřuje na kulturní projekty Jižního města v Praze.

Anotace modulu:

Interaktivní seminář *Projektový cyklus aneb Od nápadu k realizaci* nabídne široký záběr tematických okruhů: základní informace o kulturní politice a globálním sociokulturním prostředí; management kultury; podrobný popis projektu a projektového cyklu; projektové myšlení; fundraising; týmovou práci a komunikaci v uměleckém týmu; sestavení a řízení partnerství; práci s médii a veřejností; efektivní komunikaci; organizační rozvoj a strategické plánování; vedení ekonomické agendy; základy financí a samofinancování; finanční management a účetnictví; možnosti čerpání finančních prostředků z programů a fondů EU. Seminář kombinuje teoretické přednášky a praktická cvičení dle potřeby účastníků. Cílem výuky je seznámit zájemce s postupnými kroky při přípravě a realizaci projektu. Účastníci semináře si prakticky vyzkouší formou skupinové či individuální práce veškeré fáze projektového cyklu a získají zpětnou vazbu k vlastním projektům a aktivitám formou rozboru a analýzy. Součástí celého semináře je setkávání s různými osobnostmi uměleckého managementu, jejichž praktické zkušenosti a profesní zaměření obohatí výuku.

Podrobný obsah jednotlivých seminářů:

1. seminář

Co je to projekt? Co stojí za úspěchem dobrého projektu? Typologie projektů. Okolnosti a příprava projektu. Mapování prostředí. Modely spolupráce. Programování, identifikace, formulace, financování, implementace a vyhodnocení projektu. Obsah projektu, hlavní cíl, specifické cíle, jednotlivé výstupy a výsledky projektu, aktivity, cílová skupina a časový rozsah. Analýza rizik projektu.

2. seminář

Dílna – jak vymyslet a úspěšně zrealizovat projekt. Jednotlivé fáze realizace. Stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů. Silné a slabé stránky projektu. Rizikový management. Harmonogram projektu (časový plán / dramaturgický plán). Řešitelský tým. Výběr spolupracovníků / personální zajištění. Výběr účinkujících, vystavujících umělců, publikujících autorů, lektorů, členů rady. Portfolio/materiály pro prezentaci. Uzavírání smluv s dodavateli a umělci.

3. seminář

Produkční manuál. Technické zajištění. Příprava tiskových materiálů. Distribuce vstupenek, katalogů, publikací. Zkoušky, instalace, akce. Monitoring, dokumentace projektu. Závěrečné zprávy, výroční zprávy. Evaluace, poděkování. Vyúčtování dotací, celkové vyúčtování. Umělec / producent.

4. seminář

Co je fundraising. Proč je důležitý. Kdo se zabývá fundraisingem. Podporovatelé/zdroje. Hlavní zásady. Potřebné dovednosti. Motivace. Metody a nástroje. Fundraisingový plán, jak ho sestavit a co obsahuje. Poslání a nastavení vnitřních procesů a pravidel. Pravidla úspěchu fundraisingu. Nejčastější chyby. Práce s lidmi. Praktická dílna, jak žádat o podporu.

5. seminář

Přehled o aktuálních dotacích v České republice. Kde a jak žádat o peníze. Příklady úspěšných žadatelů. Jaká je podpora a financování kultury z veřejných prostředků v České republice. Žádosti o grant. Grantové okruhy. Druhy formulářů. Struktura žádostí. Sestavování žádostí o dotace a kritéria hodnocení. Povinné přílohy. Sestavení a vedení rozpočtu (cash-flow). Vyúčtování dotace. Závěrečná zpráva. Výroční zpráva.

6. seminář

Dotace a programy Evropské unie. Visegrad Fund. European Culture Foundation. Fondy EHP – možnosti čerpání grantů v oblasti kulturního dědictví a současného umění (Norsko, Lichtenštejnsko, Island). Strukturální fondy. Příklady úspěšných a velkých mezinárodních projektů. Vedení mezinárodních projektů. Koprodukce.

7. seminář

PR a propagace projektu. Efektivní komunikace s médii. Práce s cílovou skupinou. Psaní, ukázky a distribuce tiskových zpráv. Praktická dílna, jak napsat tiskovou zprávu a její hodnocení. Plánování v PR a inzerce. Jak sestavit media plán. Specifika mediálního trhu. Dlouhodobé udržení pozornosti médií. Strategické plány z pohledu PR a propagace. Nejčastější chyby organizátorů kulturních projektů. Jak připravit a realizovat tiskovou konferenci. Pravidla při tvorbě webových stránek a propagačních materiálů. Efektivně na sociálních sítích. Image organizace. Krizové situace.

8. seminář

Specifika a nástrahy řízení kulturních institucí aneb od punktu až k příspěvkové organizaci. Kulturní a kreativní průmysly, strategické plánování. Kreativní města, vztah k městu. Tvorba kreativní strategie. Kulturní politika. Komunitní a participativní umění.

9. seminář

Dílna k námětům a rozpracovaným projektům účastníků. Interaktivní rozbor projektů, brainstorming, koučink, analýza.

10. seminář

Dílna k námětům a rozpracovaným projektům účastníků. Interaktivní rozbor projektů, brainstorming, koučink, analýza.

Modul č. 2:

KOMUNIKACE A PR PRO NEZISKOVÉ A PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V KULTUŘE

(samostatný nebo doplňkový modul)

Garant, lektor:	Bára Procházková , Dipl.-Pol., novinářka, moderátorka a lektorka vzdělávacích kurzů
Rozsah:	10 tréninkových dní, 5x 2denní seminář
Termíny:	31. 10. – 1. 11. 2014, 16. – 17. 1., 20. – 21. 2., 10. – 11. 4., 15. – 16. 5. 2015
Čas:	pá - so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni
Výstup:	maketa Plánu PR a komunikace jednotlivých organizací, příprava tiskové zprávy a tiskové konference

O lektorce

Bára Procházková (1979)

Studovala politologii a východoevropská studia na univerzitě v Hamburku. Během studia pracovala jako projektová manažerka v několika zemích, především ve Francii, Polsku, Lotyšsku, Bosně-Hercegovině, Německu a Česku. Ve stejné době působila v několika redakcích německých médií, například v německé tiskové agentuře dpa nebo v rozhlasové stanici rbb. Od roku 2004 pracuje jako novinářka, působila jako redaktorka Českého rozhlasu, Deníku, v týdeníku Respekt a vedla měsíčník Bel Mondo. Pracovala jako novinářka a moderátorka na volné noze, pravidelně přispívala především do Respektu, Hospodářských novin a Lidových novin. V Českém rozhlase Plzeň připravovala vlastní česko-německý publicistický magazín. Pravidelně přednáší PR a komunikaci pro neziskové organizace v Česku i Německu, kde také vede semináře politického vzdělávání.

Anotace modulu:

Jak o sobě dát vědět? Jak se prosadit v konkurenci? Jak jednoduše oslovit cílovou skupinu? Jak si vytvořit vlastní image?

Modul „Komunikace a PR pro neziskové organizace“ nabídne účastníkům vhled do pravidel komunikace s veřejností i s novináři a přiblíží jim různé formy propagace a PR, jak pro organizace, tak pro jednotlivé projekty. Seminář kombinuje teoretické přednášky, příklady dobré praxe z České republiky i ze zahraničí a praktická cvičení dle potřeby účastníků. Cílem výuky je seznámit zájemce se všemi pravidly vnitřní i vnější komunikace a společně sestavit individuální plány komunikace pro konkrétní projekty. Výuka je vedena interaktivně, účastníci semináře si všechny tematické části prakticky vyzkouší na konkrétních příkladech.

Podrobný obsah jednotlivých seminářů:

1. seminář

Základy novinářské práce. Rozlišení novinářských žánrů. Praktické novinářské dílny včetně evaluace. Rozložení trhu podle druhů médií. Potřeby konkrétních médií. Tisková zpráva od výběru tématu, přes formulaci textu až po distribuci redakcím. Praktická cvičení, psaní tiskových zpráv. Příklady dobré praxe. Elektronická komunikace s novináři.

2. seminář

Přehled mediálního trhu. Detailní analýza mediální aktivity ke každému konkrétnímu projektu na základě tématu, regionu i termínu. Inzertní a marketingová oddělení vydavatelství. Reklama. Propojení médií. Přehled situace v redakcích.

Dlouhodobá komunikace s novináři. Udržení pozornosti veřejnosti. Jednorázové a dlouhodobé akce, jednotlivé projekty versus celková image organizací. Vnitřní a vnější komunikace.

3. seminář

Tisková konference a její organizace od A do Z, od výběru tématu až po evaluaci. Praktická dílna. Marketingové kampaně a propagační akce. Příklady ze zahraničí. Brainstorming. Hledání vhodných témat pro PR kampaně. Příprava a plán kampaní.

4. seminář

Formulace motta pro různé cílové skupiny. Dlouhodobé udržování image. Rozdělení cílových skupin podle jejich potřeb. Komunikace se sponzory, partnery i klienty. Internet. Pravidla tvorby webových stránek. Komunikace s veřejností ve virtuálním světě. Efektivní komunikace na sociálních sítích.

5. seminář

Propagační materiály. Výběr vhodných předmětů. Distribuce. Spolupráce se sponzory a partnery. Vytvoření detailního media plánu pro konkrétní projekty.

Modul č. 3:

MARKETING KULTURNÍCH ORGANIZACÍ

(samostatný nebo doplňkový modul)

Garant, lektor:	Ing. Mgr. Radim Bačuvčík, Ph.D. (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta multimediálních komunikací)
Rozsah:	10 tréninkových dní, 4 x 2,5 denní seminář
Termíny:	21. – 24. 1., 26. – 28. 3., 11. – 13. 6. 2015
Čas:	čt-pá 9,00 – 17,00 hodin, so 9,00 – 13,00 hodin
Místo konání:	budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni
Výstup:	rozpracování marketingového plánu účastníků

0 lektorovi:

Ing. Mgr. Radim Bačuvčík, Ph.D. (1975)

Pracuje jako akademický pracovník na Ústavu marketingových komunikací Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (www.fmk.utb.cz). Vyučuje předměty *Arts marketing*, *Marketing neziskového sektoru*, *Ekonomika a podnikání*, *Ekonomie*, *Management a Hudba v reklamě*. Svou vědeckou výzkumnou činnost zaměřuje především na sociologii kulturního života a management a marketing kulturních organizací. Je autorem několika knih, například *Marketing neziskových organizací a Marketing kultury*. Kromě pedagogické činnosti provozuje také nakladatelství odborné a vědecké literatury (www.verbum.name) a zabývá se ekonomickým a organizačním poradenstvím pro neziskové organizace.

Anotace modulu:

Kurz se bude zabývat možnostmi zavádění marketingových principů do řízení kulturních organizací, s důrazem na oblast nekomerčních divadel, koncertních institucí, muzeí, galerií, případně pořadatelů jiných typů kulturních akcí.

Blíže se zaměří na tyto okruhy:

- 1/ prostředí, ve kterém se kulturní organizace pohybují (důsledky právního rámce, vztahy k institucím veřejné správy)
- 2/ cílové skupiny marketingu kulturních organizací (publikum, veřejnost, dárci)
- 3/ tvorbu jejich marketingového mixu (diverzifikace produktu, cenotvorba, role prostředí konání kulturních akcí, propagace).

Modul bude kombinovat teoretické přednášky, týmové diskuse konkrétních problémů a praktická cvičení. Hlavním cílem je ukázat frekventantům kurzu, jakým způsobem lze při tvorbě kulturního produktu uvažovat o roli cílových skupin (zejména publika a veřejnosti) a jakým způsobem je při tom možné pracovat na vyvažování zájmů jednotlivých zájmových skupin (umělecké zájmy, zájmy různých segmentů publika, donátorů ad.).

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní)

1. Marketing. Marketingový mix. Vztah marketingu a kultury. Specifika marketingu kulturních organizací. Cílové skupiny marketingu kulturních organizací. Publikum kulturních akcí. Segmentace publika, výběr cílových segmentů, positioning produktu. Tvorba produktu v kulturních organizacích. Dramaturgie kulturní akce a sezóny. Specifika marketingového procesu v jednotlivých oblastech kultury (divadla, koncerty, výstavy, muzea).

2. Komerční a nekomerční marketing. Neziskový sektor. Rozdíly marketingu komerční a nekomerční kultury. Marketingový informační systém. Možnosti využití marketingového výzkumu v kultuře. Strategické plánování - tvorba vizí, poslání, strategických a marketingových cílů.

Specifika financování a fundraisingu v kultuře z marketingového hlediska. Cenotvorba. Cenová diskriminace. Cenové nástroje podpory prodeje.

3. Sociální marketing. Kulturní produkt jako soukromý a veřejný statek. Tvorba strategických analýz - BCG, GE, STEP, SWOT. Marketingová komunikace. Marketingový komunikační mix. Integrovaná marketingová komunikace. Direct marketing v prostředí kultury. Tvorba reklamního sdělení. Public relations. Interní a externí komunikace kulturní organizace. Komunikace s jednotlivými složkami veřejnosti (druhové varianty PR). Krizová komunikace v kultuře. Plánování marketingové a komunikační strategie.

4. Ekonomický systém kultury. Kulturní politika. Kultura jako konkurenční prostředí. Organizace a koordinace kulturního života na regionální úrovni. Význam místa konání kulturních akcí. Specifické cílové skupiny kulturních organizací - mladí lidé, senioři, národnostní a jiné menšiny. Nové možnosti elektronické komunikace.

Modul č. 4:

ŘÍZENÍ A ROZVOJ NNO. VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ DOBRÉ PRAXE

(pilotní modul)

Garant, lektor:	PhDr. Dušan Ondrušek (PDCS o.z. Bratislava)
Rozsah:	10 tréninkových dní, 4 x 2,5 denní seminář
Termíny:	24. – 26. 11. 2014, 5. – 7. 1., 2. – 4. 2., 25. – 27. 5. 2015
Čas:	po-út 9,00 – 17,00 hodin, st 9,00 – 13,00 hodin
Místo konání:	budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

O lektorovi:

Od roku 1991 pracuje jako trenér, facilitátor a konzultant v rámci sítě PDCS (<http://www.pdcs.sk>). Vede cca 50 tréninkových, konzultačních či facilitačních dní ročně na Slovensku a v zahraničí. Nejčastějšími tématy seminářů jsou: organizační rozvoj; alternativní mechanismy řešení konfliktů, sociální a komunitní rozvoj, strategické plánování, účast veřejnosti na rozhodování; mezikulturní a mezisektorový dialog; práce s menšinami, atd. Jako lektor přednášel na VŠUP v Praze a VŠMU v Bratislavě, realizoval také množství sociálně psychologických tréninků a dva dlouhodobé experimentálně terapeutické tréninky pro psychology a pracovníky pomáhajících profesí.

Anotace modulu:

Interaktivní trénink/seminář Řízení a rozvoj NNO (s výměnou zkušeností dobré praxe) nabízí čtyři základní 2,5denní tematické okruhy:

- 1/ Řízení a vedení NNO a jejích programů
- 2/ Práce s týmy, podporovateli a dobrovolníky
- 3/ Efektivní komunikace a vyjednávání
- 4/ Tvořivé řešení konfliktů pro rozvoj a úspěch programů.

Absolventi těchto tréninkových bloků porozumí principům vedení a řízení NNO, budou si počínat efektivněji v zátěžových okamžicích organizačních křížovatek; stresových situacích a nevyhnutelných konfliktech, které provázejí úspěšné programy v oblasti kultury. Konkrétní program bloků bude přizpůsoben zkušenostem a potřebám účastníků. V tréninku budou využité různé metody učení jako diskusní metody; experimentální metody; simulace různých situací; různé formy hraní rolí s cílem dát účastníkům možnost vyzkoušet si principy a využití dovedností v bezpečném prostředí tréninkového kurzu a supervizní metody. Teoretické vědomosti získají účastníci prostřednictvím písemných materiálů ke každému tématu tréninků, včetně seznamu doporučené literatury; elektronických odkazů a krátkých prezentací.

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní); výuka se bude odehrávat ve slovenštině.

1. Organizační rozvoj

Co se míní pod pojmem organizační rozvoj? Kam směřuje dobře fungující organizace? Křížovatkou organizačního rozvoje? S-křivka a důsledky pro rozvoj. Vyrovnávání se s organizačními změnami a posuny v zodpovědnosti. Architektura organizace. Byrokracie, „chaordismus“ a „ad-hokracie“. Cvičení: na základě vlastních zkušeností – modelování různých druhů organizačních modelů. Jaký organizační model vyhovuje našemu zaměření, našemu poslání? Definování vlastních potřeb a vlastního modelu;

2. Správní rada a výkonné složky organizace

Co je tzv. „silná“ a co je tzv. „slabá“ správní rada NNO. Jaká je role správních a výkonných složek organizace v jednotlivých fázích rozvoje kulturních NNO? Jak vypadají řízení a výzvy v jednotlivých

fázích (málo strukturovaná skupina okolo charismatického vůdce – strukturovaná skupina s vymezeným posláním – registrovaná organizace – profesionalizovaná organizace – organizace s vyváženou dělbu moci – organizace s vertikálním či horizontálním větvením).

Cvičení: kresby „organizačních pavouků (diskuze o realitě a ideálu). Porovnání různých vztahů řízení pro různé organizace a programy;

3. Organizační kultura

Typy organizační kultury: deklarovaná kultura – skutečně žitá kultura a firemní kultura „pro druhé“. Kultury typu „basketbalový klub“. Vize podoby neziskové organizace v informačním věku. „Tocquevillov paradox“.

Tradiční versus participativní modely řízení, výhody a limity uplatňování demokratických principů řízení. Personální změny ve vedení a řízení organizace a projektu, reportování, kontrola a zpětná vazba. Učící se organizace;

4. Týmová práce a vedení týmu

Interní a externí motivace pracovníků a dobrovolníků. Systémy odměňování pracovníků. Definice týmu, rozdíl mezi týmem a skupinou. Rozvoj týmu a vedení týmu. Tři oblasti potřeb v skupinách a týmech (dle teorie Adaira). Stádia rozvoje týmu: forming, storming, norming, performing, adjourning a týmové role/úlohy jednotlivých členů v týmu.

Procvičování práce s jednotlivými typy prostřednictvím přehrávání rolových situací z vlastní praxe NNO. Fáze rozvoje týmu. Děla rolí, delegování, benchmarking a hodnocení lidí v organizaci, osobní a organizační plány rozvoje. Týmy orientované na úkoly a týmy orientované na vztahy - autoritativní, demokratický, "lasses-fair" styl ve vedení NNO.

5. Komunikace

Principy otevřené komunikace, prostor a tolerance v komunikaci v pracovních vztazích. Efektivní interní a externí komunikace – argumentace, prezentace, dialog.

Dílna se zpětnou vazbou, věnovaná cvičením a přehrávání rolí. Principy obousměrné komunikace. Argumentování (stavba argumentu, argumentační sekvence, vyrovnávání se s protiargumenty, obrana proti pseudoargumentačním trikům). Komunikace v mocensky nevyvážených situacích, komunikace z pozice mocensky slabšího. Obrana vůči manipulaci, emočnímu vydírání a nečistým trikům. Specifická komunikace v jednání s donory/sponzory, individuálními dárci, příjemci služeb, neinformovanými občany, představiteli státní správy a samosprávy. Mediální komunikace a komunikace v online prostoru. Krizová komunikace. Zpětná vazba na základě dotazníků a testů pro účastníky tohoto modelu (diagnostické informace o vlastním preferovaném komunikačním stylu, poskytnutá pomocí psychodiagnostických metod, např. prostřednictvím testu efektivní komunikace);

6. Vyjednávání

Vyjednávání. Vyjednávání v situacích mocenské nerovnováhy, v případech institucionálního a komunitního vyjednávání. Vyjednávání v časovém stresu a v situaci špinavých triků.

Praktické procvičování jednání s partnery (z veřejné sféry, s donory, sponzory a dodavateli). Institucionální vyjednávání – v situaci dohod mezi organizacemi, komunitami, v koaliciích apod.

Zpětná vazba: zrcadlo vlastního stylu vyjednávání na základě dotazníků a následné analytické diskuze;

7. Řešení konfliktů v týmu

Soudržnost skupiny a týmů v neziskové organizaci, symetrické a asymetrické vztahy, kolegialita a rivalita. Specifika vedení týmů: formy odměn a trestů v práci -"bumerangový efekt", rozdělení odpovědnosti, rotující vedení. Jak se vypořádat s jevy, které oslabují tým.

Zpětná vazba na základě dotazníků a testů pro účastníky (dotazníky na měření efektivity týmové práce apod.);

8. - 9. Vedení (rozdíl mezi vedením a řízením)

Moc v organizaci. Jak se projevuje zmocnění ve vaší organizaci – koncepcí zmocnění.

Participativní způsob vedení. Jak se rozhodujete v klíčových otázkách rozvoje organizace a její činnosti (poslání, finanční rezerva, personální otázky, etika, transparentnost).

Účast na rozhodování a efektivita rozhodovacího procesu. Formy rozhodování a uspokojování zájmů (rozhodování na základě rozhodnutí autority, většinového hlasování, kompromisu, konsenzu). Druhy moci v organizaci a jejich uplatňování (donucovací moc, legitimní moc, odměňující moc, moc expertní, referenční moc).

Cvičení, odhalující mocenskou nevyváženost, tendence manipulovat, sebe-určení organizace a její činnosti);

10. Tvořivost v řízení kulturních organizací

Tvořivé nástroje pro řízení projektů, např. brainstorming, uplatnění heuristických postupů, inkrementální postupy tvorby. Práce s tvořivou oponenturou, netradiční a funkční nápady pro marketing a fundraising, porozumění vlastní tvořivé kapacitě (pro adaptabilitu a inovace na základě psychologických testů).

Jak zpochybnit všechno, co jsme se až doposud naučili? Tvořivost v projektech a v organizaci: jak pracovat s klimatem, vyhnout se guerilla marketingu, „Abilenskému paradoxu“ a pěstovat organizační tok. Netradiční myšlení a jeho aplikace do řízení NNO.

Modul č. 5:

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ V PŘÍPRAVĚ KULTURNÍCH PROJEKTŮ

(pilotní modul)

Garant, lektor:	PhDr. Dušan Ondrušek (výkonný ředitel PDCS o.z. Bratislava)
Rozsah:	10 konzultačně - tréninkových dní (facilitovaná diskuse, oponentura a sestavení vlastních strategických plánů účastníků); 4 x 2,5 denní seminář
Termíny:	26. – 28. 11. 2014, 7. – 9. 1., 4. – 6. 2., 27. – 29. 5. 2015
Čas:	st 14,00 – 18,00 hodin, čt-pá 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni
Výstup:	rozpracování strategického plánu

O lektorech:

PhDr. Dušan Ondrušek (1957)

Od roku 1991 pracuje jako trenér, facilitátor a konzultant v rámci sítě PDCS (<http://www.pdcs.sk>). Vede cca 50 tréninkových, konzultačních či facilitačních dní ročně na Slovensku a v zahraničí. Nejčastějšími tématy seminářů jsou: organizační rozvoj; alternativní mechanismy řešení konfliktů, sociální a komunitní rozvoj, strategické plánování, účast veřejnosti na rozhodování; mezikulturní a mezisektorový dialog; práce s menšinami, atd. Jako lektor přednášel na VŠUP v Praze a VŠMU v Bratislavě, realizoval také množství sociálně psychologických tréninků a dva dlouhodobé experimentálně terapeutické tréninky pro psychology a pracovníky pomáhajících profesí.

Anotace modulu:

Interaktivní skupinová setkání, zaměřená na „Strategické plánování v přípravě kulturních projektů“, v nichž si účastníci ujasní jednotlivé kroky a postupy strategického plánování a způsob, jak pracovat se svými stakeholdery (tj. veškerá zainteresovaná veřejnost). Účastníci kurzu si probíranou část problematiky prakticky vyzkouší prostřednictvím rozpracování vlastních projektů a programů.

Modul bude tvořen čtyřmi základními 2,5denními tematickými okruhy:

- 1/ Strategické plánování - proces a nástroje
- 2/ Práce s veřejností, podporovateli, stakeholdery
- 3/ Řešení problémů vs. „Appreciative Inquiry“
- 4/ Principy hodnocení a zpětná vazba k prvním verzím strategických plánů jednotlivých zúčastněných.

Absolventi těchto tréninkových bloků budou formulovat vizi (poslání); identifikovat partnery; pojmenují výzvy, před nimiž stojí; zorientují se ve finančních možnostech a limitech pro realizaci vlastních projektů a připraví si první verzi písemné podoby strategického plánu, který si budou navzájem interně opakovat.

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní); výuka se bude odehrávat ve slovenštině.

1. Vymezení pojmu a proces strategického plánování

Co je strategické plánování? Definice strategie, strategického plánování a „plánovací duhy“ (hodnoty, vize, poslání, klíčové cíle, krátkodobé cíle, strategie, taktiky, každodenní aktivity). Chápání pojmu strategie: lineární strategie, adaptační strategie podle teorie E. Chaffee.

Kroky strategického plánování (podle koncepce B. W. Barryho):

- Příprava procesu strategického plánování
- Analýza prostředí a použitelné přístupy v plánování
- Tvorba strategie
- Zpracování strategického plánu (Ganttovo schéma a časové nároky jednotlivých strategických plánů, management rizika v plánování, porovnávání zisků a možných ztrát/rizik)
- Realizace strategického plánu a jeho evaluace.

Praktické procvičování formulování vlastní vize, poslání a vzájemná oponentura návrhů;

2. Nástroje využívané ve strategickém plánování

Seznámení s nástroji, které se nejčastěji využívají ve strategickém plánování typu „problem solving“ (řešení problémů): SWOT analýza - STEP analýza – teorie silového pole (FFT) – Bostonská matice. Seznámení s nástroji pro práci s většími skupinami: „Future Search“, „World café“ a „Open Space“.

Praktické cvičení, ve kterém si účastníci vyberou metodu, která nejlépe odpovídá jejich potřebám a rozpracují ji do podoby, umožňující oponenturu. Po diskuzi ve skupině ji přepracují do podoby, kterou je možné předložit stakeholderům jejich programů;

3. Mapování sociálního kapitálu a mapování komunity.

Rozvoj sociálního kapitálu v komunitě. Co tento přístup znamená v podmínkách naší komunity? Komunitní organizování a komunitní plánování. Kooperativní plánování v mezisektorových partnerstvích. Řízení dlouhodobých komunitních procesů, kritéria řízení úspěšných komunitních procesů.

Seznámení se s technikami „Community Visioning“ a „Community Diagnosis“.

Zpracování diagnózy komunit, ve které se bude odehrávat program jednotlivých organizací.

Vzájemná oponentura jednotlivých výstupů diagnóz komunit;

4. Zapojení veřejnosti

Co znamenají pojmy: veřejnost, veřejné procesy, veřejná kulturní politika, advokacie a lobování v kontextu vašeho programu? Motivy účasti/neúčasti veřejnosti. Kontinuum stupňů zapojování veřejnosti (od informování až po budování konsenzu). Techniky na zjišťování názorů veřejnosti.

Techniky deliberace a vzdělávání veřejnosti. Svépomocné techniky. Vytvoření koncepce pro identifikaci hráčů, kteří musí být zapojeni do programů, plánu pro deliberační setkání a svépomocné aktivity občanů a představitelů zainteresované veřejnosti (umělců, studentů, expertů).

Oponentura návrhů koncepcí;

5. Podnikavé nastavení inovativních přístupů k prodeji služeb a produktů a zpracování byznys plánu

Možnost perspektivy z pohledu podnikavého myšlení v rámci programu. Vztah misijní a komerční kultury v práci na programu. Vyrovnávání se s přechody u neziskových organizací (příprava přechodu, profesionalizace organizace, průzkum trhu, identifikování vlastní niky, hodnocení efektivity přechodu). Strukturálně organizační modely v NNO, které se zabývají podnikatelskými aktivitami. Mikropůjčky, fondy mikropůjček, instituce, mechanismy pro třetí sektor – zahraniční a české zkušenosti. Etické aspekty podnikatelských aktivit NNO. Pojmenování bodu obratu, odhad cenové politiky a zpracování byznys plánu pro část programových aktivit a pro organizaci;

6. Přístupy řešení problémů a přístup, vycházející z vlastních zdrojů

Porovnání přístupu „problem solving“ a přístupu „Appreciative Inquiry“.

Hledání „umění možného“. Hledání toho, co je aplikovatelné. Hledání toho, co je provokující. Samo-učící systém a hledání potenciálu organizace, který je založen na spolupráci.

Jak zohlednit to nejlepší z toho, „co je“ (v organizaci) k vzbuzení kolektivní představitivosti pro to, „co by mělo být“? Kroky k uznanému tázání: 1/objevování a pozitivní ocenění, 2/ vytváření vize (envisioning), 3/dialog, 4/společné konstruování budoucnosti.

Strategické cvičení s využitím zpětné vazby k jeho výsledkům pro účastníky;

7. Monitoring a evaluace plánu programu a jeho realizace

Proč monitorovat, proč evaluovat? Základní druhy evaluace v přípravě strategického plánu (formativní, sumativní kontextová, ex ante, ex post...). Rozdíl mezi průzkumem potřeb, monitoringem a evaluací. Přehled metod, používaných v rámci evaluace, jako jsou dotazníky, strukturovaný a polostrukturovaný rozhovor, průzkumy, studium (písemných) materiálů, ale

i využívání kontrolní skupiny či strukturované skupinové diskuze. Cvičení, zaměřené na rozpracování evaluační metody pro vlastní program.

Účastníci získají dovednosti, spojené s rozeznáváním kvalitního výstupu evaluace na příkladech konkrétních evaluačních zpráv. Doporučené způsoby odevzdávání zprávy a doporučení pro různorodé skupiny zainteresovaných (zadavatelé, projektový tým, zainteresovaní aktéři, klienti, komunita) a facilitace učení jednotlivých cílových skupin, případně plánování změn v projektu. Kritická zjištění monitoringu a evaluace a co s nimi;

8. Integrovaní dalších aspektů strategických plánů

Jak do dlouhodobého strategického plánu integrovat aspekty, probírané v dalších modulech Arts managementu: 1/ Arts marketing, 2/PR a komunikace, 3/ Projektový cyklus.

Synergický efekt uchopení jednotlivých aspektů a perspektiv jeho předností a limitů.

Strukturovaná diskuze podskupin na příkladu vlastních programů.

9.-10. Prezentace a interní oponentura vlastních strategických plánů

Záměry – Cíle – Úkoly – Aktivity – Výstupy – Dlouhodobé dopady.

Jaké jsou rámce hodnocení? Kritéria úspěšnosti, veřejné prospěšnosti, efektivnosti nákladů, dopadů. Prezentace a zpětná vazba k písemně připraveným prvním verzím strategických plánů.

Modul č. 6:

TVORBA JAKO ZKUŠENOST – ZKUŠENOST JAKO TVORBA

Tvůrčí a vzdělávací modul pro pedagogy všech typů a stupňů škol

Cílová skupina: Učitelé všech předmětů na základních školách, gymnáziích, středních odborných školách, základních uměleckých školách a mateřských školách; se zřetelem k projektu Plzeň 2015 zejména učitelé uměleckých oborů v Plzni, Plzeňském kraji a České republice; dle aktuální poptávky bude nabídnut i dalším zájemcům v oblasti práce s dětmi a mládeží (umělcům, volnočasovým pedagogům, vzdělávacím pracovníkům muzeí, galerií či jiných kulturních zařízení, neziskových organizací či členové občanských sdružení apod.).

Garant: **PaedDr. Markéta Pastorová** (Národní ústav pro vzdělávání, Praha)

Lektoři: Tým lektorů je tvořen osobnostmi s dlouholetou pedagogické a uměleckou činností, kteří jsou ochotni předávat druhým své zkušenosti a nabídnout inspirující témata pro účastníky s různorodými zkušenostmi.

- Taneční a pohybová výchova, garant **prof. Eva Blažíčková** (Konzervatoř Duncan Centre, Praha)
- Dramatická výchova, garant **Doc. Radek Marušák** (Katedra výchovné dramatiky, Divadelní fakulta AMU, Praha)
- Výtvarná výchova, garant **PaedDr. Markéta Pastorová** (Národní ústav pro vzdělávání, Praha) ak. mal. **Nikola Čulík**
- Filmová/Audiovizuální výchova, garant **prof. Rudolf Adler** (Katedra dokumentární tvorby, FAMU, Praha)
- Hudební výchova, garant **Amálie Třebická (Křepelková)** (skladatelka, zpěvačka, lektorka)

Rozsah: 15 tréninkových dní, 5x 1,5denní seminář, 5 dní letní škola v rámci ArtsCamp FDU

Termíny: semináře: 22. – 23. 11., 29. – 30. 11. 2014,
7. – 8. 2., 7. – 8. 3., 11. – 12. 4. 2015

Čas: letní škola: 8. – 12. 7. 2015 (ArtCamp)
semináře: so 9,00 – 17,00 hodin, ne 10,00 – 15,00 hodin,
letní škola: st–ne 9,00 – 17,00 hodin

Výstup: vlastní práce účastníků

Místo konání: budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Anotace modulu:

Modul poskytuje exkluzivní možnost seznámit se s principy a prostředky, se kterými pracují jednotlivé druhy umění a získat tak celistvou zkušenost vycházející jak z vlastní tvůrčí činnosti, tak z vnímání a interpretace uměleckých děl.

Vlastní tvůrčí činnost nepředpokládá speciální dovednosti ani zkušenost se všemi druhy umění, ale slouží především k znovuobjevení či rozvíjení vlastního tvůrčího potenciálu, o který má smysl pečovat po celý život.

Vzájemná propojenost tří rovin: inspirační, tvůrčí a aplikační (metody jak získané zkušenosti využít pro vzdělávání žáků) tak prohloubí vhléd na vlastní tvůrčí i pedagogickou činnost a poskytne impulzy komplexní povahy pro budoucí využití. Jednotlivé tvůrčí etudy budou také postupně směřovat k formulování různých variant zadání pro druhé.

Tým lektorů je tvořen osobnostmi, které jsou díky své dlouholeté pedagogické a umělecké činnosti společensky etablovány, a jsou ochotni předat druhým své zkušenosti a nabídnout témata která je možné dále rozvíjet jak osobně tvůrčím, tak pedagogickým způsobem. Modul je tvořen třemi rovinami: inspirační, tvůrčí a aplikační (metody jak získané zkušenosti využít pro vzdělávání žáků).

Modul se dělí do dvou celků:

1/ Cyklus pěti dvoudenních tvůrčích dílen je stěžejní částí modulu. Cílové skupině otevírá exkluzivní možnost „projít“ všemi druhy umění skrze tvůrčí etudy a postupně směřovat k formulování různých variant zadání pro druhé. Obsah jednotlivých dílen vychází z principů tvůrčích činností vzdělávacích oborů Výtvarné výchovy, Hudební výchovy, Dramatické výchovy, Taneční a pohybové výchovy, Filmové/Audiovizuální výchovy které jsou zakotveny v kurikulárních dokumentech pro všeobecné vzdělávání (základní školy a gymnázia). Jsou koncipovány tak, aby účastníci mohli získané zkušenosti využít pro svoji práci i v budoucnu.

Cyklus tvůrčích dílen má tři vzájemně propojené složky:

Inspirace jako otevřené možnosti
Tvorba jako návrat k sobě
Učení jako společný kontrakt (jako vzájemná dohoda)

Časová dotace celkem:

61 hodin (1. hod 45 minut)

Dílny budou probíhat vždy v sobotu od 9:00 hod. do 17:00 hod a v neděli od 10:00 do 15:00 hod., v časovém rozmezí je počítáno s pauzou na oběd a přestávky

Data konání:

viz rozpis uvedený u jednotlivých dílen

2/ Letní škola (pětidenní soustředění) rozvíjí dále témata tvůrčích dílen a vyústí do individuálních i společných výstupů a zaměří se na reflexi a na aplikaci získaných zkušeností. Je zaměřena na vlastní tvorbu, její reflexi a na transformaci získaných zkušeností do formulace zadání pro tvůrčí činnost určenou pro různé cílové skupiny (prioritně pro žáky, učitele, a další zájemce).

Časová dotace celkem:

40 hodin (1. hod 45 minut)

Datum konání: 8. - 12. 7. 2015 (v rámci Mezinárodní letní školy umění ArtCamp)**Čas:** st-ne 9,00 – 17,00 hodin**Místo konání:** budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni**Podrobný obsah tvůrčích dílen:****1. „Tanec v nás, tanec jinak“**

Motto: „Nenapodobuji přírodu, pracuji jako ona.“ (Pablo Picasso)

Lektor: **Prof. Eva Blažíčková** (Konzervatoř Duncan Centre, Praha)**O lektorce:**

Prof. Eva Blažíčková, rytíř řádu akademických palem, Francie 2003. Zakladatelka a vedoucí choreografka Studia komorního tance Praha 1975 – 1992. Autorka více jak padesáti choreografických titulů (výběr: M. Kopelent: Černé a bílé slzy, 1979; Svítání, 1989, 1992; M. Kabeláč: Zrcadlení, 1986; Eufemias Mysterion, 1986; G. Mahler: Dvě modré oči, 1989; P. Eben: Řecký slovník, 1986; J. Krček: Zaříkání milého, 1983; Nevěstka Raab 1986, atd.). Autorka, choreografka a režisérka umělecko – výchovného projektu Špalíček B. Martinů 2006 – 2009. Zakládající členka Společnosti pro taneční a múzickou výchovu o. s. 1990. Zakladatelka a ředitelka Konzervatoře Duncan centre 1992 – 2009. Zakladatelka mezinárodní choreografické soutěže Cena Jarmily Jeřábkové 1999. Zakládající členka neformálního seskupení Vize tance 2005. Autorka skript a publikací zabývajících se Taneční a pohybovou výchovou a její didaktikou. Garant projektu Taneční výchova v základním vzdělávání 2007. Od roku 1992 se kontinuálně věnovala pedagogické práci v desítkách zemí, kde vedla semináře současné metody Duncan. Je tvůrcem koncepce vzdělávacího oboru Taneční a pohybová výchova na základních školách.

Anotace:

Tvůrčí dílna seznámí účastníky se současnou metodou Duncan – metodou, která se (mimo jiné) stala základem předmětu Taneční a pohybová výchova v základních školách. Tato metoda vychází z předpokladu psychofyzické jednoty člověka a pomocí specifických prostředků vytváří mezi fyzickou, mentální a emocionální složkou člověka trvalé vztahy.

Současná Metoda Duncan je prostředkem ke znovuobjevování těla, jeho možností a citlivostí, k sebepoznávání a rozvíjení vyjadřovacích schopností neverbálním způsobem. Důležitou součástí této metody je podněcování k samostatné tvůrčí činnosti..

Obsah a témata dílny:

- **tělo jako nástroj**
(organizace těla, tělesné osy, tělesná těžiště, ladění těla, zákonitosti přirozeného, správného pohybu, kinestetické vnímání)
- **pohyb a prostor**
(prostor jako neodmyslitelná součást pohybu, prostor vnější, prostor vnitřní, prostor intimní, energetický obal těla, prostor jako zážitek, ovlivňující kvalitu pohybu)
- **pohyb a čas**
(pulzace, rytmus, frázování, čas jako jeden z faktorů určujících charakter a kvalitu pohybu)
- **pohyb a dynamika**
(základní svalový tonus, dynamická stupnice pohybu, pasivity – aktivity, ekonomika svalové práce)
- **taneční improvizace**
(cílená taneční improvizace je jedním z velmi účinných nástrojů rozvoje kreativity, v této části nám bude inspiračním zdrojem hudební improvizace zpěvačky a perkusionistky Milly Janatkové)

2. „Svět jako vizuální laboratoř“

Motto: „Není těžké dělat obrazy, které nás dostanou jinam. Těžké je dělat obrazy, které nás dostanou sem.“ (Vladimír Kokolia)

Lektoři: **PaedDr. Markéta Pastorová** (Národní ústav pro vzdělávání, Praha)
MgA. Nikola Čulík (vystudoval Akademii výtvarných umění v Praze – ateliéry kresby, konceptuální tvorby a experimentální grafiky)

O lektorech:

PaedDr. Markéta Pastorová (1960) vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. V letech 1987 až 1996 pracovala v institucích pro další vzdělávání pedagogů. Od roku 1996 působila jako odborný pracovník a posléze jako vedoucí oddělení koncepce všeobecného vzdělávání ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze (od 1. 1. 2012 Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků). Dlouhodobě se zabývá tvorbou kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání. V současné době je garantem vzdělávací oblasti Umění a kultura ve všeobecném vzdělávání, koordinuje rovněž systémové úkoly z různorodých oblastí vzdělávání a je autorkou metodických materiálů a odborných statí. Během své profesní dráhy působila jako pedagog na základních školách, dlouhodobě se věnovala vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupracovala na inovativních projektech. Od roku 2005 externě vyučuje Didaktiku v rámci pedagogického modulu na Vysoké škole uměleckopřemyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí.

MgA. Nikola Čulík (1983) vystudoval Akademii výtvarných umění v Praze – ateliéry kresby, konceptuální tvorby a experimentální grafiky. Na Vysoké škole uměleckopřemyslové v Praze absolvoval modul pedagogického minima. Tři roky studoval na Fakultě architektury ČVUT. Soustavně se věnuje kresbě a po několikaleté odmlce i malbě. Pracuje i s jinými médii, jako je animace nebo text, tyto projevy však přímo vycházejí z kresebné zkušenosti, která je hlavním pilířem jeho tvorby. Příležitostně se věnuje ilustraci. Od roku 2001 pravidelně vystavuje, zatím se

prezentoval zhruba čtyřiceti samostatnými a skupinovými výstavami. Od roku 2011 pořádal každoměsíční jednodenní výstavní akce v experimentálním výstavním prostoru BLAHOBYT. V roce 2011 a 2012 působil jako pedagog na střední odborné škole (předměty Dějiny umění a Výtvarná praxe) a jako lektor kurzů malby a kresby pro dospělé.

Anotace:

Barvy, tvary, linie, povrchy, objemy, objekty a jejich vzájemné vztahy jsou součástí neustále se proměňujícího se okolního světa i světa naší vnitřní obraznosti. Každým z nás jsou různě vnímány, různě zaznamenávány a tvořeny i různě interpretovány, protože každý z nás má jinou zkušenost, představy, jinak přemýšlí. Prostřednictvím „obrazů“ se můžeme navracet a znovuobjevovat sami sebe, svoji zkušenost „bez nánosů“, bez uměle zafixovaných stereotypů, uměle vytvořených „strachů z neúspěchu“ a „infikovaných schémat“.

A právě z těchto důvodů často rezignujeme na svoji přirozenou schopnost vyjadřovat se skrze vizuální prostředky, ztrácíme možnost zúročit „nástroj“, jakým výtvarná tvorba je. Jaké jsou vlastně její možnosti? Výtvarná tvorba není jen činnost vyhrazená pro profesionální uměleckou dráhu a Výtvarná výchova není jen vzdělávací obor, ale jsou to svrchované prostory (laboratoře) pro pochopení toho, co tvorba může člověku na „jeho životní pouti“ přinášet.

Obsah a témata dílny:

- **Uvidět a pojmenovat**
(úvodní dílna zaměřená na vnímání různorodých vizuálních podnětů a rozvíjení smyslové citlivosti skrze společně sdílenou zkušenost)
- **Jeden z příběhů**
(inspirativní sekání, které představí osmiletou tvůrčí cestu, její zdroje, možnosti uplatněných vizuálních prostředků a různých přístupů k prezentaci vlastní i umělecké tvorby)
- **Hranice kresby - kresba bez hranic**
(tvůrčí dílna, při které budeme společně zkoumat možnosti kresby)
- **Průzkum prostoru**
(tvůrčí dílna zaměřená na zkoumání nejbližšího okolního světa a světa vnitřní obraznosti vizuálními prostředky)
- **Z prvního schodu na druhý, z druhého na třetí...**
(vnímání, tvorba a interpretace jako vzájemně propojené tvůrčí činnosti, reflexe vlastní zkušenosti pro to, abychom inspirovali druhé)

3. „Svět příběhu jako svět situací a jednání“

Lektor: **Doc. Mgr. Radek Marušák** (Katedra výchovné dramatiky, Divadelní fakulta AMU, Praha)

O lektorovi:

Doc. Mgr. Radek Marušák působil jako pedagog v základní škole (představení souborů, které vedl, postoupila na národní přehlídce divadel hraných dětmi Dětská scéna), v základní umělecké škole a na gymnáziu. V současné době je vedoucím katedry výchovné dramatiky DAMU a vedoucím oddělení dramatické výchovy katedry primární pedagogiky PedF UK v Praze. Zabývá se zejména uplatněním metod dramatické výchovy ve vzdělávání, divadlem hraným dětmi a dětským přednesem. Užjeji se specializuje na práci s literárním textem a tzv. strukturované (školní) drama. Věnuje se publikační činnosti k této problematice (výběr: Marušák, R., Rodriguezová, V., Králová, O.: Dramatická výchova v kurikulu současné školy. Využití metod a technik. Praha:Portál, 2008. Marušák, R.: Literatura v akci. Praha: AMU, 2010). Dlouhodobě se zasazuje o posílení místa dramatické výchovy a dalších uměleckých oborů v kurikulu různých typů škol a podílí se na koncepci vzdělávacího oboru Dramatická výchova ve všeobecném vzdělávání.

Anotace:

Příběh je to, co nám dává možnost uchopit nepřetržitost dění, pochopit smysl a význam událostí, prověřit hodnoty, postoj, příběh umožňuje sdílet a sdílet. Účastníci dílny budou vstupovat do příběhů a sdělovat jej pomocí prostředků dramatického/divadelního umění. Vlastní zkušenost, zážitek ze vstupu do světa fikce, prostřednictvím rolových herních aktivit a z tvorby směřující k divadelnímu sdělení, bude základem pro diskusi o místě a možnostech dramatické výchovy v současné škole.

V dílně si účastníci vyzkouší dva způsoby uchopení příběhu: Prvním bude cesta do příběhu prostřednictvím divadelních prostředků, druhým potom práce s příběhem směrem k jevištnímu sdělení. Vlastní zkušenost účastníků z jednotlivých témat bude základem pro diskusi o možnostech, prostředcích a cestách dramatické výchovy v současné škole.

Obsah a témata dílny:

- **improvizace a herní jednání ve fiktivní situaci**
(základní prostředky dramatické výchovy – vstup do fiktivní situace pomocí improvizovaného herního jednání)
- **vstup do příběhu prostřednictvím jednání v situacích, psychosomatickým modelováním, hrou v roli**
(příběh lze číst, naslouchat mu ve vyprávění, sledovat ve filmu apod.; vstoupení do příběhu pomocí hry, divadelních prostředků, psychosomatickým modelováním, jednáním v situacích)
- **tvorba příběhu improvizací a jeho sdělení jevištními prostředky**
(v tvůrčí dílně si účastníci zkusí vytvořit pomocí improvizací a prací na postavě vlastní příběh a budou hledat vhodné prostředky pro jeho jevištní sdělení)

4. „Ty jsi hudbou, hudba je Tebou“

Lektor: Amálie Třebická (Křepelková) - muzikantka

O lektorce:

Amálie Třebická (1978) po krátkém působení v klavírní třídě Konzervatoře Brno studovala skladbu na Pražské konzervatoři u Doc. Mgr. Eduarda Douši, Ph.D. a pop-skladbu pod vedením Michaela Kocába a Zdenka Mertvy. Inklinuje k jazzové hudbě a tvorbě pro děti (např. jazzové úpravy lidových písní pro smyčcový kvartet a jiná obsazení, balet „Povídání o kytince“, „Po válce“ – skladba pro preparovaný klavír (spolupráce s Duncan center), Na dvoře aneb synkopa není sprosté slovo – skladbičky pro malé houslisty aj.) Od roku 2006 se jako lektorka České Orffovy společnosti účastní či pořádá semináře pro další vzdělávání pedagogů, zaměřuje se především na hlasovou a rytmickou improvizaci. Je lektorkou dětských dílen při FOK a Brněnské filharmonii, Mozartových dětí (Brno), autorkou hudebních pořadů pro MŠ při FOK a soukromou učitelkou hry na klavír a improvizaci. Koncertuje s vlastními autorskými písněmi a chansony. Zatím jí vyšla dvě CD (Žonglování na deset a Nešišlej! – logopedické písničky pro odvážné děti a jejich rodiče).

Anotace:

Z vlastního hudebního, zejména hlasového, vyjádření má spousta lidí obavy. Od malička je nám vštepováno, že hudbu dělají jen ti „talentovaní a studovaní“. Přitom jde o jeden z nejspontánnějších životních projevů a talent vyjádřit vlastní emoce hlasem a rytmem má opravdu každý. V dílnách spolu tuto schopnost opět nalezneme a znovu objevíme radost z vlastního hlasu a naučíme se prožívat hudbu celým tělem jako naši přirozenou součást.

Obsah a témata dílen:

- **Rozeznání celého** těla (základy tvorby zvuku, tónu, vyplnění těla a prostoru hlasem)
- **Vnímání hudby** (od konečků prstů do srdce a dál)
- **Proniknutí do základů** (elementární teoretické hudební souvislosti – výška a délka tónu, takt, tempo, fráze...)
- **Hra se slovem** (rytmizace řeči, tvorba vlastních textů včetně zhudebnění)

Cesta k sobě (návrát k hravosti, bezprostřednosti a sebedůvěře)

5. „Nebojte se filmování“

Aneb co je dobré vědět a vyzkoušet než se do toho pustíte

Lektoři:

Prof. Rudolf Adler (Katedra dokumentární tvorby, FAMU, Praha)
Prof. Mgr. Jiří Myslík (Katedra kamery a Kabinet Obrazové techniky, FAMU, Praha)

O lektorovi:

Prof. Mgr. Rudolf Adler (1941) režisér, scénárista dokumentárních a hraných filmů, autor rozhlasových her. V letech 1960-67 absolvoval FAMU katedru filmové a televizní režie. V roce 2002 byl jmenován vysokoškolským profesorem. Od roku 1970 externě spolupracoval s Krátkým filmem Praha, FS Barrandov, televizními studii v Praze, Ostravě Brně a Bratislavě a se studií čs. rozhlasu v Praze a Plzni. Natočil přes sto filmových a televizních dokumentů, převážně se sociální, etnografickou a portrétní tematikou, hrané filmy a rozhlasové hry. Získal řadu ocenění na domácích a zahraničních festivalech. V současné době působí na katedře dokumentární tvorby FAMU, je vedoucím pedagogem Školy audiovizuální tvorby střediska IMPULS v Hradci Králové kde vede kvalifikační kurz pro pracovníky regionálních a místních TV studií. Přednáší pro vysokoškolské pedagogy v rámci Centra pro výzkum vysokého školství MŠMT, studentům filmologie a teatrologie na Filosofické fakultě UP v Olomouci a na Vyšší odborné škole publicistiky v Praze a na Univerzitě v Hradci Králové. Je autorem studijních skript a teoretických studií. Je tvůrcem koncepce vzdělávacího oboru Filmová/Audiovizuální výchova pro základní školy a gymnázia. Účastní se práce v porotách a organizačních výborech festivalů a přehlídek.

Prof. Mgr. Jiří Myslík (1955) v letech 1974 – 1979 absolvoval FAMU, katedru filmové a televizní kamery, od roku 1981 je pedagogem FAMU. V roce 1995 byl habilitován v oboru kamera (práce „Světlo a prostor ve výtvarném umění“). V roce 2012 byl jmenován univerzitním profesorem. V současné době vede kabinet obrazové techniky na FAMU, je zástupcem vedoucího katedry kamery. Jako hlavní kameraman spolupracoval na desítkách filmů a televizních pořadů. Rovněž se účastnil fotografických výstav. Je spoluřešitelem projektů Výzkumného ústavu zvukové, obrazové a reprodukční techniky, spolupracuje s Národní galerií v Praze v oblasti architektury světla výstavních prostor. Externě spolupracuje s ČVUT, fakultou elektrotechnickou, je členem oborové rady studijního programu doktorského studia „Elektrotechnika a informatika“. Působí jako externí pedagog na Škole audiovizuální tvorby střediska IMPULS v Hradci Králové. Je předsedou technicko-technologické komise a členem prezidia Asociace českých kameramanů (A.Č.K.). je autorem teoretických publikací a členem odborných pracovních skupin v oboru audiovize.

Anotace:

Tvůrčí dílna je důsledně postavena na zásadě: Každou obecnou a teoretickou informaci je bezprostředně nutno ověřit praktickou zkušeností. Přinese úvodní informace o výrazových prostředcích audiovize a o jejich aktivním, efektivním a kreativním užívání. Nastíní možnosti cesty od pouhého uživatelského přístupu k technice k následné sebereflexi, tvorbě, experimentování a specifické komunikaci. Jejím obsahem budou i základní informace o snímacích přístrojích, jejich obsluze a správném nastavení základních funkcí. Dílna bude doplněna řadou praktických ukázek a seznámí s metodikou elementárních audiovizuálních cvičení. Účastníci také sami takové cvičení dle vlastního námětu vytvoří.

Pozornost bude rovněž věnována osvětlení metodiky nového vzdělávacího oboru Filmová/Audiovizuální výchova pro základní školy a gymnázia a jejímu praktickému vyučování ve škole.

Obsah a témata dílny:

- **Výrazové prostředky audiovize ve světle historického vývoje**
(dílna s projekcí)
- **Kinematografický obraz a světlo**
(hlavní výrazové prostředky kinematografie -dílna s praktickými ukázkami)
- **Základní technické vybavení pro audiovizuální výchovu**
(přístroje a nastavení jejich funkcí)
- **Audiovizuální výchova na školách**
(elementární praktická cvičení, jejich metodika a realizace; praktické ukázky; principy Filmové/Audiovizuální výchovy)
- **Praktické audiovizuální cvičení**
(tvůrčí individuální nebo skupinová dílna)

Modul č. 7:

PÁTRÁNÍ PO MÍSTĚ – EXPEDICE DOMŮ / výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví

(UPOZORNĚNÍ: samostatný modul, v tomto ročníku AM je možno se přihlásit v rámci modulu i na jednotlivé semináře, viz Informace pro zájemce o studium)

Cílová skupina: Tvůrčí a pedagogické profese, pracující s dětmi a mládeží v muzeích, galeriích, památkové péči, kulturních a volnočasových zařízeních, neziskových organizacích či členové občanských sdružení a učitelé všech předmětů na základních školách, gymnáziích, středních odborných školách, základních uměleckých školách a mateřských školách; se zřetelem k projektu Plzeň 2015 rovněž učitelé uměleckých oborů v Plzni, Plzeňském kraji a České republice;

Garant: **PhDr. Alexandra Brabcová** (společnost Plzeň 2015)

Lektoři: Tým lektorů je tvořen osobnostmi, které jsou ve vrcholné míře kvalifikovány k tomu položit ve svých disciplínách systémové základy projektů učební expedice.

- Orální historie, garant **prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D.** (Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Pracoviště orální historie a soudobých dějin Fakulta humanitních studií UK Praha)
- Muzejní divadlo, garance **MgA. et MgA. Alena Anna Kyselo** (Regionální muzeum a galerie v Jičíně), **Mgr. Veronika Rodriguezová, Ph.D.** (Katedra primární pedagogiky Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
- Práce s prameny, garance **Mgr. et MgA. Iva Vachková** (Gymnázium a ZŠ Nové Strašecí)
- Tvůrčí psaní, garant **PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D.** (Ústav české literatury a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- Objektové učení, živá historie a vedení komunitního projektu, garance **PhDr. Alexandra Brabcová**, společnost Plzeň 2015

Rozsah: 12 tréninkových dní, 6x dvoudenní seminář

Termíny: 14. – 15. 11. 2014,
23. – 24. 1., 27. – 28. 2., 13. – 14. 3., 17. – 18. 4., 22. – 23. 5. 2015

Čas: pá-so 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání: budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Výstup: rozpracovaný projekt

Anotace modulu:

Záměrem modulu „Pátrání po místě – Expedice domů“ je nabídnout zájemcům metodiku celoročního projektu spolupráce mezi paměťovými institucemi, kulturními organizacemi a školou – „učební expedice“, která je založena na principech Výchovy ke vztahu ke kulturně historickému dědictví. Všichni jsme experty na místo, kde žijeme, přesto se zde vždy skrývá mnoho neodhalených tajemství - a pátrání po nich vede k prohlubování prožitku domova. O místech je možno napsat esej a vnímat je pocitově ve vztahu k sobě samému. Vyzpovídat pamětníky a zachytit jejich svědectví. Sledovat proměny místa v čase a porovnávat je se současností. Naučit se pracovat s prameny a více porozumět práci archivářů, muzejníků nebo památkářů. Výstupem z projektu může být výstava nebo nastudování divadelního představení na základě vlastního scénáře.

Účastníci interaktivního semináře se mohou stát „strážci paměti míst“ – organizátory komunitních projektů, kteří budou organizovat a usměrňovat práci malých či velkých detektivů, badatelů, snílků a tuláků. „Studium vlastní lokality“ je jednou z disciplín výchovy ke vztahu ke kulturně historickému dědictví, která je na vysoké odborné úrovni rozpracována ve Velké Británii. Modul se bude dělit do dvou paralelních linií, které se prolínají celým cyklem. V rámci každého tematického celku bude seminář veden odborníkem v dané disciplíně (tvůrčí psaní, orální historie, práce s prameny, muzejní divadlo, vedení komunitního projektu). První den vytýčí nezbytné standardy práce, druhý den bude věnován jejich rozpracování pro potřeby vzdělávacích projektů

pro děti a mládež či jiné komunitní skupiny, např. seniorů či komunity jako takové.

1. Objektové učení, živá historie a vedení komunitního projektu

Datum konání: 14. – 15. 11. 2014

O lektorce:

PhDr. Alexandra Brabcová (1956)

Je konzultantkou v oblasti managementu a revitalizace kulturně historického dědictví (zejména projektového managementu, strategického plánování a vzdělávání). Vystudovala FF UK v Praze, absolvovala řadu studijních pobytů v zahraničí, včetně Fulbrightova stipendia v Smithsonian Institution ve Washingtonu. Pracovala v Národní galerii v Praze, na sekretariátu primátora HMP a v Nadaci Open Society Fund, kde vedla program Brána muzea otevřená. V letech 1996 – 2012 vedla osm autorských projektů cyklů celoživotního vzdělávání (v rozsahu 1 rok - 5 let) v Čechách a na Slovensku.

Anotace:

První den semináře bude věnován jedné z hlavních disciplín muzejní pedagogiky – objektovému učení. Pravost a autentičnost sbírkových předmětů je jednou z cenných a málo využívaných zbraní, kterými mohou paměťové instituce konkurovat komerční volnočasové a vzdělávací nabídce. Ve skutečnosti máme každý doma svou vlastní paměťovou instituci předmětů a vzpomínek, vztahujících se k našim osobním životům. Dílna k objektovému učení bude pracovat s tvořivým propojováním osobní a institucionální roviny v projektech učební expedice. Druhý den semináře se budeme zabývat náležitostmi komunitního projektu. Členové expedice se nemohou snést svým komunitám na hlavu jako parašutisté, kteří právě vyskočili z letadla. Rovněž je třeba vystavět projekty tak, aby byly hodnotným, a přitom tvořivě uvolněným svědectvím o místě, respektujícím jiné lidi ve společenství a intimitu jejich prožívání a vzpomínek – což není snadné. Naším cílem bude především položit základy takovým projektům, které budou kompetence dětí a mladých lidí - žít ve společnosti a plnohodnotně se do ní zapojit – zvyšovat smysluplným, poučeným a odůvodněným způsobem.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení a naladění skupiny
- Definice objektového učení, různé druhy objektového učení a jeho využití v paměťových institucích a ve škole
- Dílna k objektovému učení na základě osobních předmětů účastníků
- Učební expedice jako nástroj k poznávání místa
- Aktivní učení v komunitách a učení službou jako nástroj sblížení mladých lidí s okolním společenstvím
- Metodika, tvorba a vedení komunitního projektu
- Komunitní dílna

2. Muzejní divadlo

Datum konání: 23. – 24. 1. 2015

O lektorkách:

MgA. et MgA. Alena Anna Kyselo (1976) je pracovnící pro muzejní pedagogiku a komunikaci s veřejností Regionálního muzea a galerie v Jičíně. Vystudovala Katedru výchovné dramatiky a Katedru autorské tvorby a pedagogiky na DAMU v Praze. V jičínském muzeu realizuje dlouhodobé i jednorázové edukační programy, které využívají prvky dramatické výchovy a respektují nároky vzdělávání v paměťové instituci. Podílela se na konceptu jičínského muzejního loutkového divadla, pro které tvoří scénáře a hraje představení s tématy z regionálních dějin. Pravidelně prezentuje na konferenci "Muzeum a škola" v Zlíně a na dalších odborných setkáních.

Mgr. Veronika Rodriguezová, Ph.D. (1966) žije v Brně a v současné době působí na Katedře primární pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Dříve pracovala ve Středisku volného času Lužánky a v letech 2008-2012 v Ateliéru Divadlo a výchova na Divadelní fakultě JAMU. Vystudovala obor historii – archivnictví a specializaci dramatická výchova na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Vedle oblasti dětského a studentského divadla se věnuje možnostem využití dramatické výchovy při výuce dějepisu, toto téma si zvolila i pro disertační práci. Je členem redakční rady časopisu Tvořivá dramatika, časopisu Komenský a spoluautorkou publikace Dramatická výchova v kurikulu současné školy (Portál 2008).

Anotace:

Cílem semináře je seznámit účastníky s možnostmi využití divadelní postupů v prostředí paměťových institucí. Práce bude zaměřena zejména na dva základní principy divadelního jazyka: dramatickou situaci a hru v roli. Účastníci se seznámí se základními metodami dramatické výchovy a s jejich aplikací, zejména s technikou živých obrazů (still pictures). Jejich edukační potenciál se vyzkouší v modelovém výukovém programu a na základě této zkušenosti zpracují vlastní návrhy, zasazeného do kontextu historie a reálií města Plzně. Seminář má charakter tvůrčí dílny, která počítá s aktivitou každého frekventanta, ale současně nevyžaduje žádné herecké ani jiné specifické předpoklady účastníků. Workshop je určen jak začátečníkům, tak těm, kteří mají v této oblasti již nějaké zkušenosti.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení a naladění skupiny
- Dramatická situace, její vymezení, charakteristika a funkce
- Hra v roli, její úrovně (alterace, simulace charakterizace) a její možnosti
- Edukační potenciál metod a technik dramatické výchovy (zejména živý obraz a jeho varianty) ve formě výukového programu (např. Velká francouzská revoluce, Václav a Boleslav aj.)
- Specifika, pravidla a možnosti využití historických témat pro divadlo a výchovu
- Aplikace zažitých postupů na vlastní strukturu
- Principy kooperativní výuky, práce ve skupinách
- Reflexe

3. Orální historie

Datum konání: 27. – 28. 2. 2015

O lektorovi:

Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D. (1961)

vystudoval obor učitelství 1. st. ZŠ (1985 – Mgr.), pedagogiku psychologii (1989 – PaedDr.) a obor český jazyk – historii (1992 – Mgr.) vše na PedF ZU v Plzni; české dějiny na FF UP v Olomouci (2000 – Ph.D.), politologii na FF UK v Praze (doc. – 2007), moderní české dějiny FPF SU v Opavě (prof. – 2010). Od roku 1992 působí jako výzkumný a od roku 2000 jako vedoucí vědecký pracovník Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, od roku 2000 vede Centrum orální historie ÚSD AV ČR. Od roku 2006 přednáší na Fakultě humanitních studií UK a od roku 2008 vede na téže fakultě Pracoviště orální historie a soudobých dějin. V letech 2007 – 2011 byl předsedou České asociace orální historie, o.p.s., od roku 2010 je presidentem International Oral History Association. Zabývá se problematikou soudobých dějin především oblastí nezávislých aktivit mladé generace před rokem 1989, problematikou opozice a mocenských elit před rokem 1989 a metodou orální historie. Je autorem řady publikací, namátkou: *Nedalo se tady dýchat. Ekologie v českých zemích v letech 1969 -1989; Sto studentských revolucí. Studenti v období pádu komunismu životopisná vyprávění; Vítězové? Poražení? Politické elity a disent v období tzv. normalizace; Byl to jenom rock 'n' roll? Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956–1989; Třetí stana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie.* Více informací na www.usd.cas.cz; www.fhs.cuni.cz/ohsd/; www.iohanet.org

Anotace:

Semináře seznámí všechny jeho účastníky s teoretickými a praktickými otázkami metody orální historie při výzkumu soudobých dějin a s jejím interdisciplinárním využitím v dalších humanitních oborech. Seminář se zaměří na využití všech možností a předností výzkumu pomocí metody orální historie, rovněž tak upozorní na limity metody. Účastníci semináře budou seznámeni s praktickými postupy vedení rozhovorů, editaci, archivaci a taktéž s dalším využitím realizovaných rozhovorů (prezentace formou knih, článků, výstav, zvukových či obrazových dokumentů). Zvláštní pozornost bude věnována etice metody, legislativě a možnostem interpretace rozhovorů. V neposlední řadě seminář přiblíží i možnosti využití metody při školním vyučování na všech typech škol.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení a naladění skupiny
- Vymezení orální historie, její kořeny v zahraničí a v ČR, místo orální historie v českém dějepisectví
- Informace o institucích využívajících metodu orální historie (Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Pracoviště OH-SD FHS UK, COHA, IOHA)
- Orální historie a kvalitativní výzkumu, subjektivita vs. objektivita v historickém poznání, demokratizace dějin prostřednictvím orální historie, „malé a velké“ dějiny, využití orální historie pro výzkum dějin každodennosti, resp. dějin mentalit
- Interview – životní příběh, praktické ukázky techniky a postupy vedení obou formátů orální historie
- Ukázky rozhovorů, přepis – audio – video, ukázky ze současných i minulých projektů realizovaných na půdě COH ÚSD
- Praktické vedení rozhovorů (1. a 2. fáze), příprava techniky, legislativní a finanční rámec projektu, zpracování „Protokolu o vedení rozhovoru“, možnosti uložení rozhovorů
- Vlastní rozbor připravených ukázek ve skupině/vlastní vedení rozhovoru (podle velikosti skupiny) s vybranými pamětníky spjatými s historií Plzně
- Analýza a interpretace poznatků získaných metodu orální historie
- Prezentace výsledků pořízených metodou orální historie – orální historie a její využití ve vyučování na ZŠ, SŠ, VŠ.

4. Práce s prameny

Datum konání: 13. – 14. 3. 2015

O lektorkách:

Mgr. et MgA. Iva Vachková (1966)

Je učitelka českého jazyka, dějepisu a dramatické výchovy na gymnáziu v Novém Strašecí. Vystudovala učitelství na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem a výchovnou dramaturgii na DAMU v Praze. V současné době dokončuje doktorské studium na Ústavu pro české dějiny FF UK Praha (didaktika dějepisu). Více než deset se věnuje školení učitelů v oblasti využití metody dramatické výchovy ve výuce dějepisu a školení muzejních pracovníků v oblasti muzejní pedagogiky. Vede několik divadelních souborů, které ve svých inscenacích často zpracovávají historická témata. Publikuje v odborných časopisech.

Anotace:

Seminář přímo navazuje na seminář "Muzejní divadlo/živá historie" zejména využitím metod dramatické výchovy a dalších didaktických postupů. Jádrem semináře bude práce s autentickými historickými prameny (písemnými, obrazovými, zvukovými i hmotnými), se kterými se účastníci setkávají ve vlastní praxi. Mají zde příležitost je prezentovat, zkoumat v kontextu metodiky semináře a reflektovat jejich potenciál pro zpracování v edukačních programech. Na základě této zkušenosti účastníci sami navrhnou vlastní koncepci zpracování historických pramenů s možností využití metod dramatické výchovy. Celá skupina bude diskutovat o jejich vhodnosti v závislosti na struktuře a cílech edukačních programů. Má charakter tvůrčí dílny.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení, naladění skupiny, navázání na seminář "Muzejní divadlo/živá historie"
- Představení různých typů historických pramenů vycházející z praxe účastníků
- Pojmenování variant a posouzení vhodnosti spojení konkrétních historických pramenů s vybranými technikami dramatické výchovy
- Vlastní návrhy edukačních modelů, které vycházejí z praxe a podmínek frekventantů
- Diskuse a závěrečná reflexe

5. Tvůrčí psaní

Datum konání: 17. – 18. 4. 2015

O lektorovi:

PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D. (1959)

Působí na Ústavu české literatury a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, kde vyučuje tvůrčí psaní, současnou českou literaturu a translatologii. Didaktice oboru tvůrčí psaní se věnuje v monografiích *Tvůrčí psaní. Malá učebnice technik tvůrčího psaní* (Brno, 2001) nebo *Slovem – akcí – obrazem: příspěvek k interdisciplinarní tvůrčímu procesu* (Brno, 2010; spolu s R. Horáčkem a V. Havlíkem).

Anotace:

První část dvoudenního semináře bude věnována emocionálnímu naladění a mentálnímu rozhýbání, tedy rozepsání, rozcvičení, rozehrání individuálních dovedností pozorovat, popisovat, vzpomínat a představovat si obrazy ve vlastní mysli. Účastníci budou formou krátkých textových cvičení prohlubovat a rozvíjet své přirozené textotvorné dovednosti. Napsané texty si budou účastníci navzájem předčítat a komentovat, přičemž literární talent nebo kritická průprava nejsou podmínkou. Druhý den věnujeme malým projektům zpracovávajícím autentický a autobiografický zážitkový svět do podoby umělé, kvaziliterární (až literární). Tvůrčí aktivity budou soustředěny jak na textotvorný proces, tak na rozmanité kompetence pisatele. Kombinace individuálního a kolektivního psaní umožňují také rozvoj sebeprožívání, představivosti a empatie. Výstupem pak **nebude** kolektivní publikace, nýbrž reflektované osobní portfolio s vlastními texty a skicami modelových projektů a individuálně rozvinutý soubor komunikačních, zvláště textotvorných kompetencí frekventanta.

Teze obsahu semináře:

- Abreaktivní, uvolňovací a asociační cvičení
- Záznamy viděného, prožitého, smyslově vnímaného, vzpomínaného a představovaného.
- Jak vzniká vyprávění – literarizace autenticity
- Hry s textem, hry s jazykem, hry s významem
- Individuální psaní a kolektivní projekt: kulturně a metaforicky chápaný pojem DOMU jako místa domova, místa paměti a místa soužití.
- Sdílení reflexe a balení kufrů

Pomůcky:

papír nebo blok či sešit na psaní, různé psací prostředky, pastely, velké papíry (A2) na kresbu.

6. Závěrečný seminář

Datum konání: 22. – 23. 5. 2015

O lektorce:

PhDr. Alexandra Brabcová (1956)

Autorka modulu Pátání po místě v uplynulých šestnácti letech osobně vedla (či měla supervizi) několik stovek vzdělávacích a komunitních projektů paměťových a kulturních institucí. Metodika tvorby učební expedice byla odzkoušena a realizována v řadě paměťových institucí v Čechách i na Slovensku. Smyslem závěrečné dílny je pomoci účastníkům zarámovat předchozí lekce a přetavit je do osobitých projektů učebních expedic, vytvořených na míru jejich nositelů, na míru jejich spolupracovníků a komunit, zúčastněných dětí a místa samého. V interaktivní dílně budou prezentovány, diskutovány a dotvářeny jednotlivé projektové záměry účastníků. Účastníci modulu dostanou rovněž inspirativní skripta.

Modul č. 9:

Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění

(UPOZORNĚNÍ: samostatný modul, v tomto ročníku AM je možno se přihlásit v rámci modulu i na jednotlivé semináře, viz Informace pro zájemce o studium)

Samostatný modul, doplňkový modul k modulu č. 8 nebo zastřešující modul k modulu č. 7

Cílová skupina: zájemci o problematiku z řad zainteresované veřejnosti Plzně, Plzeňského kraje a ČR; pracovníci paměťových a kulturních institucí, památkové péče, odborníci, pracovníci neziskových organizací v dané oblasti, vyučující či studenti společenských a uměnovědních oborů. Modul předpokládá určitou vzdělanost v tématu a praxi.

Garantka: **PhDr. Alexandra Brabcová** (společnost Plzeň 2015)

Lektoři a hosté:

- **Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.,** Fakulta humanitních studií UK, FPE ZČU Plzeň
- **PaedDr. Markéta Pastorová,** Národní ústav pro vzdělávání Praha

Rozsah: 10 tréninkových dní

Termíny: 21. - 22. 11. 2014,
30. - 31. 1., 27. - 28. 2., 27. - 28. 3., 24. - 25. 4. 2015

Čas: pá, so 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání: Plzeň, Sedláčkova ulice 26A, druhé patro

Výstup: rozpracovaný animační projekt

O garantce a lektorce:

PhDr. Alexandra Brabcová (1956)

Autorka a garantka tohoto modulu se pohybuje více než třicet let v prostředí paměťových institucí. Vystudovala obor knihovnictví na FF UK a pět let po absolutoriu fakulty pracovala v knihovně Národní galerie v Praze, kde strávila celkem 14 let jako vedoucí oddělení knihovny, archivu, dokumentace a lektorského oddělení a poté náměstkyně ředitele. Navštívila muzea, galerie umění a objekty památkové péče ve dvaceti osmi zemích světa a v roce 1992 absolvovala Fulbrigtovo stipendium v National Museum of American Art ve Washingtonu. V letech 1996 – 2012 vedla osm autorských projektů cyklů celoživotního vzdělávání (v rozsahu 1 rok - 5 let) v Čechách a na Slovensku, zejména projekt Brána muzea otevřená v Nadaci Open Society Fund Praha, jehož výstupem je stejnojmenná publikace, či edukační část celoslovenského projektu Muzeá tretej generácie. V rámci těchto projektů osobně vedla (či měla supervizi) několik stovek vzdělávacích projektů paměťových institucí. Vzděláním není teoretickou žádnou společenskou disciplínou ani učitelkou. Koncepte tohoto modulu (jakož i celého projektu ARTS MANAGEMENTU) je výsledkem toho, v co věří a na čem přišla díky zvědavosti, otevřenosti a ochotě se celý život učit, zkoušet, vytvářet a předávat.

Anotace modulu:

Cílem modulu je, za využití současných poznatků, naučit frekventanty zpracovat a realizovat projekty animace kulturního dědictví a umění, bez ohledu na to, zda v nich převažuje vzdělávací či komunitní charakter. Součástí kurzů bude pomoc při integraci získaných znalostí a zkušeností tak, aby byli jeho účastníci samostatně schopni zpracovat složitější dlouhodobé (ale i jednorázové) projekty v systémové spolupráci se školou či místní komunitou, odbornými institucemi a zainteresovanými jednotlivci. Modul je navržen tak, aby byl kompatibilní s modulem č. 7 a s modulem č. 10.

Modul bude zahrnovat závěrečnou prezentaci prací účastníků s cílem informovat ostatní o svých úspěších a zároveň mezi nimi vytvářet budoucí vazby a kontakty s výhledem na další spolupráci.

Formát studia

1. **Teoretické zázemí Výchovy ke vztahu ke kulturnímu dědictví:** relevantní pedagogické a psychologické teorie; jednotlivé disciplíny; projektový management, prezentační techniky apod.)
2. **Tvořivé dílny** (práce v týmech na zadání, umožňující hlubší profilaci projektů a pochopení teorie)
3. **Rozbory příkladů dobré praxe a materiálů účastníků**
4. **Příprava vlastního projektu**, studium minimálně 1-2 publikací dle vlastního výběru ze seznamu doporučené četby ke studiu

Trénink bude realizovaný interaktivní formou, vytvoří i prostor pro výměnu zkušeností účastníků, případně pro diskuzi o společných projektech a postupech do budoucna.

1. seminář**Interpretace jako prostředek svět tvorby nebo nástroj porozumění světu?**

Lektorka:	PhDr. Alexandra Brabcová
Rozsah:	2 tréninkové dny
Termíny:	21. - 22. 11. 2014
Čas:	pá, so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	Plzeň, Sedláčkova ulice 26A, druhé patro

Anotace semináře:**Úvodní blok**

Vzájemné představení se účastníků kurzu a zjištění očekávání, se kterým do něj vstupují, Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmů, spojených s výchovou ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění, a jak se jimi budeme v tomto modulu zabývat.

Jsou instituce kulturního dědictví skutečně veřejně přístupné? Jaké jsou motivace lidí pro jejich návštěvy (včetně muzeí umění)? Mohou být tyto motivace konfliktní? Kdo je kurátorem interpretace? Jaké jsou základní nástroje a předpoklady interpretace? Kde se interpretace odehrává a čeho se týká? Lze zážitek návštěvníka plánovat?

V rámci semináře si ukážeme, že interpretace a vzdělávání nejsou izolovanými disciplínami, ale jsou součástí většího celku. Vycházíme z toho, že různé skupiny publika reagují různým způsobem, a interpretace by měla odrážet skutečnost, že instituce si je vědoma rozdílů ve schopnostech a zájmech svého publika, což podporuje její závazek sloužit všem. Zaměříme e rovněž na to, že účelem interpretace je poskytnout mnohočetný klíč k porozumění umění a kulturnímu dědictví prostřednictvím celé škály médií a seznámíme se s některými z nich.

Teze obsahu semináře:

Interpretace je komunikačním procesem, který vytváří pevné intelektuální a emocionální vazby mezi zájmy publika a významy, které v sobě obsahuje umělecký předmět.

Principy:

- Každá interpretace, která se nějak nevztahuje k tomu, co je vystaveno či popsáno, je sterilní;
- Informace jako taková není interpretace, interpretace vychází z informace, ale jedná se o dvě zcela jiné věci, ačkoliv každá interpretace obsahuje informace;
- Interpretace je uměním, které v sobě obsahuje mnohé další; každé umění je do určité

- míry naučitelné (můžeme se tedy naučit interpretovat);
- Hlavním účelem interpretace není instrukce, ale provokace;
- Interpretace by měla spíše prezentovat celek, než jeho jednotlivosti;
- Interpretace pro děti do 12 let by měla být vytvořena jiným způsobem, přístupem (dítě x dospělý).

Národní asociace pro interpretaci, USA

2. seminář

Tvořivost jako cesta k hlubšímu pochopení umění a kulturního dědictví. Metody rozvíjení tvořivosti v jejím sémantickém a strukturní pojetí.

Lektor:	Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.
Rozsah:	2 tréninkové dny
Termíny:	30. - 31. 1. 2015
Čas:	pá, so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	Plzeň, Sedláčkova ulice 26A, druhé patro

O lektorovi:

Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D. (1949)

Od založení Fakulty humanitních studií UK dosud učí na jejím kreativním modulu, který založil. Externě působí na VŠUP Praha (od r. 2003), učil na FAMU experimentální videotvorbu (1995 -2001) a na FAVU Brno (1997 – 1999) v ateliéru multimédií, vede fakultní výzkumný tým *Kreativita v pedagogické činnosti* na FPE ZČU Plzeň, kde také externě učí. Je aktivním výtvarníkem, spoluzakládajícím členem oboru video v Čechách.

Celoživotně se zajímá o poznávací a komunikační funkce výtvarného umění, obrazové tvorby, zejména v nových médiích a o rozvoj tvořivosti obecně (*předmět Tvořivost jako sebeproměna* na FHS UK). Je autorem dvou monografií *Tvorba vizuálního zobrazení* (Karolinum 2000) a *Vývoj obraznosti od objektu k interaktivitě* (Karolinum 2009). Vede občanské sdružení Eduart (www.eduart.cz), které v projektu podpořeném MŠMT a ESF zpracovalo metodiku pro rozvoj tvořivosti ve škole.

Anotace semináře:

Smyslem semináře je účastníka dovést k jinému než historickému a racionálnímu přístupu ke kulturnímu dědictví, umožnit mu jeho osobní, estetický prožitek, který posiluje aktivní zájem o kulturní vrstvu existence. Rozvíjení metod podpory osobní tvořivosti na základě sémantického a strukturního přístupu poskytuje nové nástroje, které spojují tuto sociální stránku zájmu o kulturu s rozvíjením vlastní osobnosti.

Vysvětlení principů rozvoje tvořivosti je často redukováno na uvedení metod, cvičení a návodů k vyvolání tvořivosti, které je v tomto pojetí velmi těžké uplatnit. Sémantické a strukturní pojetí dovoluje v aplikaci tvořivosti zapojit vlastní osobnost s komplexní sebereflexí.

Přednášková část srozumitelně vysvětlí, jak je tvořivost jako funkce strukturována sociálně, osobnostně a biologicky, jak různé osobní předpoklady v těchto strukturních hladinách nejsou omezeními, ale východisky k jejímu rozvoji. Výklad je založen na analýze výtvarného umění a architektury, proti pouze historizujícímu pojetí na zejména umění moderny a postmoderny (jejímž východiskům bude poté posluchač rozumět a dokáže je aktivně uplatnit).

Workshop umožní účastníkům pochopit, jak jsou jednotlivé vrstvy strukturovány, jak se vzájemně ovlivňují a z jakých zdrojů může každou z nich každý samostatně rozvíjet. Posluchači si v praktických cvičeních prohloubí smyslovou citlivost, naučí se principům metaforického myšlení a jeho využití pro tvořivou praxi a seznámí se s předpoklady, které je nutné k rozvoji tvořivosti uplatnit.

Teze obsahu semináře:

- Estetická funkce jako základní vstupní brána pro přijetí kultury;
- Strukturní diference mezi osobním přístupem k umění a kultuře a její sociální funkcí;
- Metody prostoupení do této sociální vrstvy z vrstvy osobní – tvořivost jako základní metoda tohoto prostoupení;
- Nekomplexnost dosavadních přístupů tvořivosti versus sémantický přístup;
- Strukturalita rozvoje tvořivosti v sociální, psychosomatické a biologické hladině osobnosti;
- Tvořivost jako sebeproměna;
- Sociální podmínky rozvoje tvořivosti;
- Metaforické myšlení jako základ rozvoje tvořivosti;
- Obraznost a její přetváření;
- Být či nebýt umělcem - přechod mezi sebetvorbou a tvorbou umění.

3. seminář

Výchova urozeného divocha

Lektorka:	PhDr. Alexandra Brabcová
Host:	PaedDr. Markéta Pastorová
Rozsah:	2 tréninkové dny
Termíny:	27. - 28. 2. 2015
Čas:	pá, so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	Plzeň, Sedláčkova ulice 26A, druhé patro

Host:

PaedDr. Markéta Pastorová (1960)

Vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. V letech 1987 až 1996 pracovala v institucích pro další vzdělávání pedagogů. Od roku 1996 působila jako odborný pracovník a posléze jako vedoucí oddělení koncepce všeobecného vzdělávání ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze (od 1. 1. 2012 Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků). Dlouhodobě se zabývá tvorbou kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání. V současné době je garantem vzdělávací oblasti Umění a kultura ve všeobecném vzdělávání, koordinuje rovněž systémové úkoly z různých oblastí vzdělávání a je autorkou metodických materiálů a odborných statí. Během své profesní dráhy působila jako pedagog na základních školách, dlouhodobě se věnovala vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupracovala na inovativních projektech. Od roku 2005 externě vyučuje Didaktiku v rámci pedagogického modulu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí.

Anotace semináře:

Dá se uměním vychovávat? A k čemu? Vztah umění a kreativity. Kulturní sociální vyloučení aneb proč lidé nechodí do muzeí umění a proč často říkají „tomu já nerozumím“. Od kolika let baví děti umění? Je potřeba k ocenění krásy vzdělání? Je rozdíl mezi stavbou příběhu, jak jej staví Hollywood a příběhem, vyprávěným muzejním divadlem? Proč v Amsterdamu vzpomínají na jednoho radního. Vztah umění a kreativity.

V rámci semináře se zaměříme na to, jak napomoci aktivní komunikaci návštěvníka s výtvarným dílem, jak klást důraz na zážitek a jeho autentičnost, a proč učinit návštěvu muzea umění

pravidelnou součástí života. Těžiště semináře bude spočívat v seznámení se současnými psychologickými a vzdělávacími teoriemi, z nichž vycházejí současné interpretativní a vzdělávací projekty výchovy ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění.

Součástí semináře jsou dílny k tvorbě projektu výchovy uměním, spojené s diskusemi.

Teze obsahu semináře:

- Hierarchie potřeb Abrahama Maslowa aneb proč nepotřebujeme Freuda;
- Je emoční inteligence lepší výbava k návštěvě výstavy výtvarného umění než vysoké IQ?
- Teorie rozmanitých inteligencí Howarda Gardnera a jak ji uvést do praxe;
- Můžeme ovládat své prožitky a ovlivňovat jejich kvalitu? Jak americký psycholog maďarského původu Mihaly Csikszentmihalyi ovlivnil muzejní svět;
- Proč není s Kenem Robinsonem otrava ani podesáté.;
- Celoživotní inspirace Louisem Kahnem;
- Využití jednotlivých druhů umění při interpretaci kulturního dědictví nebo samotného umění.

4. seminář

Jeviště předmětů a dávných příběhů

Lektorka:	PhDr. Alexandra Brabcová
Rozsah:	2 tréninkové dny
Termíny:	27. - 28. 3. 2015
Čas:	pá, so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	Pižeň, Sedláčkova ulice 26A, druhé patro

Anotace semináře:

Muzea jsou vynálezem člověka, nejsou nevyhnutelná, věčná, ideální a nejsou posvátná. Existují díky věcem, které do nich ukládáme a mění se s tím, jak se každá generace rozhoduje o tom, jak se na tyto věci dívat a jak je užívat.

Ředitelka Cleveland Museum of Art, Adele Zilver

V rámci semináře si ukážeme, jak mohou paměťové instituce umožnit, aby si lidé vytvářeli svůj osobní svět v labyrintu možných vazeb a ve vztahu k ostatním. Zejména pro muzea, založená na komunitním diskurzu to představuje nemalý úkol, který jde daleko za hranice jejich dosavadního poslání a každodenní praxe. Účastníci se seznámí s tím, jak se vyrovnávat s dualitou subjektivního/objektivního myšlení; jak umožnit dialog mezi lidmi a lidí s objekty; vybalancovat osobní a veřejné poznání. Chápání společné minulosti je v tomto smyslu založeno rovnocennou měrou na objektivním poznání, stejně jako na lidských vztazích. Seznámíme se s tím, jak historický pohled na skutečnost, poskytnutý muzeem, může dát návštěvníkům možnost do ní vřadit svůj osobní příběh, zážitek nebo místo, kde žijí.

Součástí semináře jsou dílny k tvorbě projektu oživené historie a objektového učení, spojené s diskusemi.

Teze obsahu semináře:

- Informační gramotnost, rozvoj kontextového a kritického myšlení;
- Co očekávají učitelé historie od muzeí, co by mohla nebo měla očekávat muzea od učitelů historie?
- Disciplíny vhodné k využití pro dějepis a vlastivědu v praxi pro děti, dospělé i komunitu: orální historie, živá historie, občanská genealogie, učení o místě, regionalistka, práce s prameny;
- Míšeňský porcelán, ilustrovaná sbírka poezie nebo Rembrandt? Co se lze naučit prostřednictvím předmětů?

- Paměťové instituce jako místa pro učení dětí, dospělých, vhodná pro mezigenerační učení;
- Spolupráce jednotlivých kulturních institucí při tvorbě a realizaci projektů oživené historie a objektového učení pro školy;
- Disciplíny vhodné k využití pro objektové učení: učení z předmětů, příběhy předmětů, muzejní divadlo jako nástroj občanské výchovy

5. seminář

Průsečíky mezigeneračního a mezikulturního dialogu a vzájemné místní spolupráce

Lektorka:	PhDr. Alexandra Brabcová
Rozsah:	2 tréninkové dny
Termíny:	24. - 25. 4. 2015
Čas:	pá, so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	Pižet, Sedláčkova ulice 26A, druhé patro

Anotace semináře:

Co znamená přístupnost? Jak moc přístupné jsou veřejné kulturní instituce?. Proč bychom měli znát Virginii Satirovou? Kdy je komunitní projekt skutečně komunitní? Proč by měly paměťové instituce spolupracovat se školou na tvorbě hlubšího porozumění místu života a vytváření jeho lepší budoucnosti? Jaké nástroje jsou k tomu vhodné?

V rámci semináře si ukážeme principy komunitního učení, jimiž jsou naučit mladé lidi úctě k sobě i ostatním, vybavit je nejen základními znalostmi, ale i schopností myslet, celý život se učit, začlenit se do místního společenství a být si vědom svých předností, talentů a schopností. Seznámíme se s formami interaktivního zkušenostního učení, orientovaného na studenta a s možnostmi vzájemné spolupráce paměťových institucí při vytváření komunity. Součástí semináře je dílna k prezentaci vlastního výstupního projektu z modulu.

Teze obsahu semináře:

- Emoční a sociální gramotnost. Kompetence k tomu být sám sebou a být s druhými lidmi;
- Paměťové a kulturní organizace jako místa mezigeneračního a mezikulturního dialogu;
- Sociální vyloučení a marginalizované skupiny nikoliv jako politický pojem; kdo je vlastně „většina“?
- Vynořující se role paměťových institucí a možnosti jejich spolupráce na kulturní a duchovní obnově míst a komunit;
- Role knihoven jako uzlových bodů pro komunitu;
- Role muzeí jako strážců příběhů;
- Role archívů jako strážců paměti;
- Role občanských sdružení jako kulturní domobran;
- *Learning: The Treasure Within*: Učit se znát. Učit se konat. Učit se žít dohromady s druhými lidmi. Učit se být. Vzdělávání pro udržitelné 21. století, kompetence vhodné k občanství na planetě Zemi;
- Disciplíny vhodné k využití pro komunitní projekty: učit se být – osobnostní a sociální výchova, učení službou/aktivní učení v komunitě, akční plánování.

Modul č. 10:

MINIMUM Z KULTURNÍHO TURISMU

Samostatný modul nebo doplňkový modul k modulu č. 7, 9

Cílová skupina: pracovníci příspěvkových i neziskových organizací v kultuře a souvisejících oblastech; podnikatelé či zaměstnanci v turismu

Garant: **PhDr. Alexandra Brabcová** (společnost Plzeň 2015)

Obsahová garance: **Ing. Šárka Tittelbachová**

Lektoři:

- **Ing. Šárka Tittelbachová** vedoucí katedry Cestovního ruchu VŠO Praha, katedra Arts managementu, Podnikohospodářská fakulty VŠE Praha
- **PhDr. Irena Tyslová** katedra Arts managementu, Podnikohospodářská fakulty VŠE Praha

Rozsah: 10 tréninkových dní
2 x 1 den (út); 4 x 2 dny (pá,so)

Termíny: 4. 11. 2014,
30. – 31. 1., 13. – 14. 2., 20. – 21. 3., 7. 4., 5. – 6. 6. 2015

Čas: 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání: budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Výstup: rozpracovaný produkt kulturního turismu

O lektorkách:

Šárka Tittelbachová (1957)

Učí předmět *Kulturní turismus* na katedře Arts managementu, Podnikohospodářské fakulty VŠE Praha i katedře Cestovního ruchu VŠO Praha, kterou vede. Je autorkou řady projektů kulturního turismu (např. *Židovské cesty na Plzeňsku*, *Hvězdy na řece Střele*, *Prameny Plzeňska*) i spoluautorkou marketingové koncepce turismu agentury CzechTurism (*Rebranding a marketingová podpora příjezdového a domácího cestovního ruchu*, 2012) nebo marketingové strategie NPÚ (*Koncepce NPÚ na léta 2011 – 15/správa památkových objektů*, 2011). Vystudovala obor Cestovní ruch na VŠE Praha. V tomto oboru působí více než dvacet let. Pochází ze Starého Plzeňce.

Irena Tyslová (1967)

Učí předmět *Kulturní turismus* na katedře Arts managementu, Podnikohospodářské fakulty VŠE Praha, kde vedla i dvouletý projekt *Metodiky animačních procesů*. Profesí je kulturoložka; v cestovním ruchu působí od roku 1994, odkdy pracovala v cestovních kancelářích, turistických informacích, jako průvodkyně. Věnovala se i výuce průvodců a marketingové komunikaci Prahy.

Anotace modulu:

Modul – „Minimum z kulturního turismu“ nabídne účastníkům kombinaci teoretického základu a praktické dílny zaměřené na tvorbu konkurenceschopného produktu kulturního turismu a jeho prodej. Naučíme se rozpoznávat a hodnotit potenciál destinace, nalézt konkurenční výhody, určit hodnotu pro klienta a definovat cílové skupiny. Účastníci kurzu si probíranou problematiku prakticky vyzkouší při vytváření vlastních produktů pro destinaci Plzeňsko. Budou schopni využít moderní marketingové metody pro oslovení cílového zákazníka, ovlivnit jeho názory, vnímání, přesvědčit ho ke koupi produktu, získat věrné zákazníky, komunikovat s nimi a vytvářet „důvod k návratu“. Součástí seminářů je setkávání s osobnosti, působícími v oblasti turismu a diskuse k praktické aplikaci navržených produktů.

Organizace studia

V pěti blocích kurzu se účastníci dozvědí, jak využít kulturní kapitál místa prostřednictvím kulturního turismu. Získané znalosti jim umožní lépe vytvářet nabídku dílčích produktů kulturní povahy i stavět komplexní produkty kulturního turismu, díky kterým jejich klienti lépe využijí vlastní dovolenou, budou méně podléhat předsudkům a odvezou si do běžného života hlubší zážitky.

Každý z bloků / témat, do kterých je kurz členěn, obsahuje teoretický základ a praktickou dílnu zaměřenou na přetavení znalostí v dovednosti, vždy zhruba v poměru 1:3. S výsledky jednotlivých bloků se bude vždy pracovat i v následujících blocích.

Úvodní seminář bude zahájen vzájemným představením se účastníků kurzu a zjištěním očekávání, se kterým do něj vstupují, Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmů v oblasti kulturního turismu, jak se jím budeme v tomto kurzu zabývat.

Kurz je připraven pro lidi z kulturní sféry i podnikatele či zaměstnance v turismu. Po jeho absolvování budou účastníci schopni základní orientace v teorii, praxi i legislativě turismu a dokážou zmapovat služby kultury a turismu v destinaci, rozpoznat a vytvořit síť základních vztahů destinace a v závěru vytvořit promyšlený produkt kulturní povahy.

V souvislosti s přípravou realizace EHMK Plzeň 2015 bude celý kurz podložen reáliemi Plzeňska a účastníci se budou s teoretickými znalostmi sžívat vytvářením a cílováním nabídky spojené s regionem.

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní)

1. Úvodní brainstorming: Plzeňsko jako destinace turismu.

Potenciál destinace, jeho hodnocení, unikátní výhody pro prodej. Destinace jako firma – kdo destinaci řídí a jaké aktivity jsou pro zviditelnění destinace a její image zásadní. Branding a komunikace. Proč se dnes všichni manažeři destinace starají o to, aby destinace měla silnou značku? A proč dnes hovoříme o destinaci (místě) jako o samostatné značce? Výstižně to vyjádřil John Stuart, dřívější prezident firmy Quaker Oats: „Když rozdělíme firmu, vezměte si všechny budovy a já si nechám značky. Jsem si jist, že budu úspěšnější než vy.“

2. Proces vytváření atraktivních produktů.

Klíčový produkt jako konkurenční výhoda destinace. Hlavní principy tvorby produktu. Pro koho produkt vytváříme? Komu je produkt určen a jaké hodnoty (užitek) klientovi přinese? Jak se náš produkt liší od konkurence? V průběhu semináře účastníci vyplní pracovní listy pro sestavení dílčích produktů – téma, osobnosti, storytelling, služby, partneři.

3. Kultura jako produkt.

Je krásná památka dostatečnou motivací k návštěvě? Co ještě musí v místě být, aby tam turisté prožili hezkou dovolenou a rádi se tam vraceli? Jaké slovo mají v destinaci ti, kteří tam bydlí, a je vůbec důvod, aby se o turisty zajímali?

4. Animace kultury a turismu.

Kulturu v turismu nepředstavují jen památky, divadla, galerie, koncerty a festivaly, ale i tradice, zvyky a obyčeje, které se sice mohou odrážet v umění, ale mnohem více jsou patrné v běžném životě. Současný turista hledá autentický zážitek a poznání místa prostřednictvím lidí, kteří zde žijí. Jak je vyhledat, případně animovat či reanimovat? Kde může animace probíhat? Proč se vytvářejí animační programy a kdo je vytváří? V praktické části budeme nacházet taková místa na Plzeňsku a začleníme je do produktu turismu.

5. Exkurze

Zmapování konkrétních atraktivit a služeb pro tvorbu produktu v Plzni. Formou pozorování a mystery shoppingu zhodnotíme připravenost míst/atraktivit/služeb pro kulturní turismus, které jsme v předchozích seminářích identifikovali.

6. Marketing jako proces aneb co dělám, když dělám marketing?

Abychom byli úspěšní, musíme pro hosty zprostředkovat dokonalý zážitek prostřednictvím řetězce na sebe navazujících služeb a splnit tak i jejich nevyřčená přání. Naučíme se sestavit komunikační mix pro destinaci Plzeňsko i pro jednotlivé produkty. Využijeme moderní komunikační nástroje, které jsou účinné a nejsou drahé. Naučíme se, jak oslovit cílového zákazníka, předat mu potřebné informace a jak ovlivnit jeho názory, abychom v něm vzbudili zájem o produkt a přesvědčili ho ke koupi. Můžeme produkty turismu prodávat jako značkové oblečení?

Modul č. 11:

Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo

Cílová skupina: zájemci o problematiku z Plzně, Plzeňského kraje a ČR, kteří mohou téma modulu uplatnit ve své praxi.

Garantka: **PhDr. Alexandra Brabcová** (společnost Plzeň 2015)

Odborní garanti a lektori:

Mgr. Petr Matoušek a Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Oba lektori a garanti mají odborné zázemí ve společenských vědách, zkušenost s výukou na vysokoškolské půdě a praxi v neziskových organizacích a projektech v Plzni a Plzeňském kraji. Do některých lekcí budou přizváni hosté, kteří se zabývají tématy, prolínajícími se s problematikou veřejného prostoru v rámci politiky, umění a sociologické analýzy.

Hosté:

PhDr. Rudolf Šmíd - sociolog (FF UK Praha, 1975 - 1981) a fotograf (FAMU Praha, 1990 - 1991) na volné noze. Člen Asociace profesionálních fotografů při FEP, člen Unie výtvarných umělců. Zastoupený v NG Praha, Národním zemědělském muzeu v Praze a soukromých sbírkách doma i v zahraničí. Externě přednáší vizuální sociologii na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Specializuje se především na vizuální a biografickou sociologii. Počátkem devadesátých let spoluzakládal Nadaci film & sociologie. Jeho fotografické tvorbě dominuje především subjektivní dokument o životě strašáků, kterému se věnuje již šestnáctý rok. Výsledky své práce prezentuje na četných výstavách i v médiích. Od roku 2001 se mj. sociologicky; fotograficky; filmově a organizačně podílí na přípravě site specific projektů, které pořádá mamapapa o.s.: Šonov (2001), Trstěná (2002), Kosoř (2004), Mnichovo Hradiště (2004, 2005, 2006, 2008, 2009) aj.

PhDr. Jiří Zemánek - historik umění, kurátor a publicista. Zajímají ho přesahy umělecké tvorby do oblasti ekologie a spirituality, otázky proměny paradigmatu a vzniku nové integrální kultury. Této problematice věnoval například výstavy: Divočina – příroda, duše, jazyk (Galerie Klatovy-Klenová, 2002) a Od země, přes kopec do nebe ... (Severočeská galerie Litoměřice, 2005). Zabývá se překlady textů a editováním publikací z oblasti hlubinné ekologie, geomancie, integrální kultury a nové kosmologie. Spolupracuje s kulturní revue Prostor. Společně s přáteli založil v roce 2012 občanské sdružení PILGRIM, které se věnuje tvorbě poutnických cest (Stezka Josefa Váchala NP Šumava Bavorský les, Poutnická cesta Karla Hynka Máchy) a celkové proměně životního stylu směrem k udržitelnosti. Je členem české sekce společnosti Eurosolar.

Rozsah: 10 tréninkových dní (2x2 dny; 6x1 den)
Termíny: 29. - 30. 10., 12. 11. 2014,
 13. 1., 17. 2., 17. 3., 21. 4., 12. 5., 9. - 10. 6. 2015

Čas: pá, so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání: budova FDU Ladislava Sutnara ZČU v Plzni
Výstup: průběžná diskuze ve skupině; průběžná práce na vlastním projektu, týkající se konkrétního prostoru

O lektorech:

Mgr. Petr Matoušek

se pohybuje v prostředí neziskových organizací a na univerzitách. Ve veřejném prostoru pracoval jako terénní sociální pracovník; později se tomuto tématu věnoval jako sociolog a pedagog/lektor. V současné době působí na klinice adiktologie Univerzity Karlovy a v neziskové *organizaci Jako doma*, která se věnuje ženskému bezdomovectví. Spolupracuje s *Otevřenou společností o.p.s.* na projektu Otevřené město. Vystudoval kvalitativní sociologii na FSV UK, kde pokračuje v doktorandském studiu disertací na téma regulace veřejného prostranství v tématu prostituce. Kromě absolvovaných dlouhodobých výcviků v psychoterapii, ukončil v roce 2012 modul *Možnosti dialogu*, akreditovaný výcvik v kolaborativní praxi. Zároveň se pohybuje na veřejném prostranství jako rodič, cyklista, chodec a také jako konzument či strůjce (nejen) kulturních akcí.

Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Absolvovala doktorandské studium sociologie na Fakultě sociálních věd UK v Praze. Působila na katedře antropologie na Západočeské univerzitě v plzeňské neziskové *organizaci Centrum pro komunitní práci*. Pracovala na několika samostatných výzkumných projektech (*Motivace studentů SŠ ke studiu technických oborů; Právo pro praxi – inovace výuky na PF UK; Drotáři v Plzni – reportáž o pracovní migraci v Plzni; Analýza kultury ve městě Planá*). Věnuje se obnově venkova. Veřejný prostor je pro ni místem, kde platí veřejně dohodnutá pravidla. Jak se však k dohodě o těchto pravidlech dostat a jak je dodržovat?

Anotace modulu:

Modul propojuje teoretické pojmy a koncepty s každodenním světem účastníků. Na konkrétních příkladech, které vnesou účastníci kurzu, budou diskutovány spory či události ve veřejných prostranstvích, lokalitách, zásahy či naopak nezasahování do veřejných prostranství. Jako určitá vodítka mohou posloužit např. praktické zkušenosti frekventantů, občanské návrhy projektu Pěstuj prostor nebo problémy řešené jinými účastníky. Nebudeme činit rozdíly v promýšlení kulturních, sociálních či architektonických témat, nehledáme oborové zakotvení, ale promýšlet procesy a mechanismy, které jsou pro tato témata společná. V kurzu budeme modelovat a moderovat reálná projednávání těchto situací ve veřejné, politické i odborné sféře. Účelem těchto modelací je umět vysvětlit svá stanoviska, pokusit se dospět ve skupině k vzájemnému pochopení a promýšlet strategie prosazování a uskutečňování zásahů do veřejného prostoru v případné mezisektorové spolupráci..

Záměrem modulu Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydlíště a místo je ukotvit tyto diskuse v teoretických konceptech, s konkrétními příklady veřejných prostranství a ukázat na nich:

- jak je komplikované zajistit, aby veřejný prostor zůstal či se stal prostorem pro veřejnost;
- jak je nesnadné propojit kultivaci veřejného prostoru s kultivací veřejnosti, ale i odborníků;
- a jak je potřebné, aby byly v diskusi o jednotlivých řešeních podoby veřejného prostoru zastoupeny rozličné hlasy státní, veřejné i privátní sféry.

Výstupem kurzu bude projekt zásahu do konkrétního veřejného prostranství vybraného účastníky kurzu. Tento projekt bude vznikat v průběhu celého kurzu ve skupinách, minimálně budeme pracovat na třech skupinových projektech. Součástí práce na těchto projektech bude rovněž spolupráce s ostatními účastníky; prezentace projektu (včetně jeho zveřejnění) a získání zpětné vazby od lektorů. V rámci 2 lekcí vystoupí také hosté, kteří se zabývají různými aspekty veřejného prostoru a budou promítány doprovodné filmy.

Jednotlivé lekce budou organizovány jako bloky kombinující výklad a práci ve skupinách. Součástí kurzu bude také exkurze věnovaná konkrétnímu plzeňskému prostoru a způsobu jeho poznání.

Modul je tvořen 7 tematickými okruhy:

- Co je veřejný prostor – jak se dělá, kde jej najdeme
- Krajina jako specifický typ veřejného prostoru
- Městská veřejná prostranství
- Zásahy do neživých a živých částí veřejného prostranství
- Exkurze
- Veřejnost a její možnosti ve vyjednávání pravidel hry
- Závěrečný seminář

I. Téma: Co je veřejný prostor – jak se dělá, kde jej najdeme

1. seminář

Úvodní dopolední blok

Vzájemné představení se účastníků kurzu a zjištění očekávání, se kterým do něj vstupují, Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmů – co je veřejný prostor, jak vzniká, jak se jím budeme v tomto kurzu zabývat.

Odpolední blok:

Oba lektori představí dvě vzájemně se doplňující perspektivy zkoumání veřejného:

1. **Veřejné jako kategorie politického myšlení** – má nějaký fyzický obsah? (Ida Kaiserová)

Česká společnost dlouhodobě tápe v tom, jak rozumět adjektivu veřejný. „Veřejný“v běžném porozumění významově splývá se „státním“, přestože mezi oběma pojmy je významný rozdíl. Díky společenskému vývoji v druhé polovině dvacátého a počátkem dvacátého prvního století se však tento rozdíl podařilo téměř smazat. Přednáška bude věnována rozlišování mezi veřejným a státním, a jejich vztahu k soukromému. Jak došlo k tomu, že jsou tyto pojmy často zaměňovány, nakolik je možná jejich řádná „odluka“?

2. **Veřejný prostor, jako součást fyzického světa myšlení** (Petr Matoušek)

V této přednášce bude představeno několik různých konceptů veřejného prostoru. Nejde ani tak o to vyjmenovat všechny současné definice, kterých je velmi mnoho, ale spíše poukázat na různá východiska uvažování jednotlivých autorů. Základním východiskem definic je opozitum soukromého a veřejného. Veřejný prostor je charakterizován přístupností, otevřeností, dostupností. Další možnou dichotomií lze nalézt mezi městským a venkovským prostorem – veřejný prostor je více spjat s městem, ulicí, parky, než krajinou a vesnicí. Mnozí autoři a autorky hledají ideál veřejného prostoru v řecké agoře a poukazují na jeho úpadek v současné době. Pro jiné je veřejný prostor spjat s prostorem fyzickým, tyto koncepty se zabývají konkrétními místy a prostranstvími. Velmi důležité jsou v neposlední řadě i rozdíly mezi koncepcemi místa a prostoru.

Závěr

Diskuse účastníků ve skupinách nad otázkami:

- Jaký konceptuální rámec je pro účastníky bližší a proč je důležité odborný rámec mít.
- S jakým názorem na koncept veřejného prostoru účastníci přišli a jak si jej vytvořili.

2. seminář - Úvod do problematiky – pokračování

Sociologická perspektiva veřejného.

Dopolední blok bude věnován základním pojmům, které může sociologie nabídnout pro zkoumání a popis veřejného. Budou to následující pojmy a koncepce: veřejné jako doplňující člen duality soukromé/státní; veřejnost; občanská společnost; komunita; participace; veřejné instituce; neziskové organizace – třetí sektor. Jak tyto instituce vznikají, jak fungují, okolo jakých etických principů jsou ustaveny? Jak souvisí fungování veřejných institucí s demokracií? A jakou roli v tom hraje veřejný prostor?

Veřejné-soukromé-státní jako pojmy, které mají historické souvislosti.

V odpoledním bloku zasadíme výše uvedené pojmy do historických souvislostí. Veřejný není jenom prostor, ale také instituce a statky. Ze soukromého se může stát státní, ze státního soukromé – co to znamená nyní? Co znamená veřejná instituce, jak by měla fungovat a jak souvisí její fungování s demokracií a veřejným prostorem? Chovají se veřejné instituce skutečně veřejně? Kdy ano a kdy ne?

II. Téma: Krajina jako specifický typ veřejného prostoru

Krajina je pojem, který byl dlouhou dobu v sociologii opomíjen, pozornost odborníků byla upřena na město a vesnici. Dnes tento pojem prožívá jakousi renesanci. V tomto semináři se budeme zabývat několika důležitými a aktuálními směry odborných diskusí o krajině. Prvním z nich je koncept krajiny jako prostoru, který má svoji paměť, svůj význam, svoji historii. Ukážeme si, že na rozdíl od městského prostoru je prostor krajiny utvářen v mnohem delším časovém horizontu a je tak méně náchylný různým překotným změnám. Přesto i tento prostor je podrobován diskusím o přístupnosti krajiny, její průchodnosti pro veřejnost. Stejně jako v případě městských veřejných prostranství jsou otázkou sdílená a utvářená pravidla užívání, ať již na velkých tématech limitů těžby nebo na menších tématech pěší versus cykloturistika. A v neposlední řadě budeme diskutovat o intervenčních aktivitách do krajiny, ať již to jsou rekultivační aktivity nebo land art. V pokračovacím semináři se budeme věnovat tzv. pozemkovým úpravám. Je to příklad státem nařízeného procesu, ve kterém dochází k vyjednávání pravidel vlastnění a užívání krajiny.

1. seminář

Krajinu lze definovat jako prostor, který se nachází mimo hranic vesnic a mimo hranic města. Takto neurčitý pojem lze nazírat z mnoha úhlů pohledu. Na tomto semináři se budeme věnovat především podobnosti a rozdílnosti konceptů veřejného prostoru v krajině a ve městě. V prvním semináři se budeme zabývat problematikou průchodnosti krajiny, cestami, které jsou na rozdíl od měst mnohem více utvářeny smyslem užívání než architekturou. Vysvětlíme si pojem paměť krajiny, ukážeme si jeho proměnlivost na příkladu Sudet. V otázce pravidel užívání krajiny se v interaktivní práci ve skupinách zaměříme nejen např. na problém těžebních limitů, ale i otázku sběru hub. Na modelových příkladech se účastníci budou snažit mezi sebou domluvit pravidla užívání krajiny. Jestliže je význam krajiny vytvářen dlouhodobě, jak lze do krajiny intervenovat a kde jsou hranice takových zásahů? Umění jako intervenční akt v krajině – rozlišení land art a rekultivačních projektů.

2. seminář

V druhém semináři se budeme věnovat procesu tzv. pozemkového vyrovnání. Pozemkovému vyrovnání je možné rozumět jako na participaci spočívajícím procesu, který má usnadnit dohodu o společném užívání krajiny. Krajina je veřejným statkem, přesto že je zčásti soukromě vlastněna. Krajina a užívání krajiny (především k zemědělství) nám připomíná starodávnou evropskou tradici veřejného rozměru vlastnictví a dalších sociálních vztahů. Konkrétní průběh procesu pozemkového vyrovnání odpovídá širším společenským trendům, zejména tlaku na oslabování veřejných funkcí krajiny ve prospěch soukromých a zisk přinášejících funkcí krajiny. V rámci odpoledního bloku se pokusíme herně simulovat vyjednávání o pozemkovém vyrovnání.

III. Téma: Městská veřejná prostranství

Každý veřejný prostor má několik důležitých charakteristik, které jej vymezují, v těchto dvou seminářích se budeme věnovat problematickým charakteristikám. V prvním dni se budeme věnovat charakteristikám v rámci fyzického prostranství. Velmi diskutovanou otázkou jsou hranice veřejných prostranství. Jak je vytyčit nejen na mapách územních plánů, ale i ve skutečnosti? Určit hranice je důležité v rámci procesů nastavení řádu a pořádku, které se ustavují nejen v samotném prostoru, ale i v rámci kriminologických a politických regulativních mechanismů. Hranice jsou důležité i proto, že některé veřejné prostory neleží mezi budovami, jako například parky, náměstí, ale uvnitř různých budov – například nákupních středisek, památkových zón nebo nemocnic. Druhý seminář bude o zrodu veřejného prostoru, tak jak mu rozumí současná evropská kultura. Veřejné se zrodilo v urbánních prostorech středověku, středověcí měšťané jsou předchůdci moderních občanů. Současné město je propletenecem soukromých a veřejných sfér, jejich vzájemné prolínání vytváří dynamiku městského životního prostoru.

1. seminář

Hranice veřejného prostranství.

Hranice veřejného prostranství: vymezení konkrétního veřejného prostranství, jak a čím jsou tvořeny jeho hranice – diskuse nad přinesenými fotografiemi. Veřejný prostor jako sociologická kategorie; sociologické koncepty; problematika řádu a moci; reprezentace a interakce; regulace a deregulace. Veřejný prostor uvnitř; specifika veřejného prostoru uvnitř budov – např.: nemocnice, nákupní střediska, stadióny, MHD; veřejný prostor v gate communities (bydlení za závorou).

Kulisy veřejného prostoru; neživí aktéři konkrétního veřejného prostoru – členění, přístupnost, zábrany. Živí aktéři veřejného prostoru; interakce, reprezentace, sociální znaky jednotlivých aktérů. Co znamená pojem public art- umění ve veřejném prostoru nebo veřejné umění? Je jím vše, co je vystaveno ve veřejném prostoru nebo se v něm odehrává jako umělecký akt?

2. seminář

Město jako místo pro zrození veřejného prostoru.

Vzniká a mění se město zcela spontánně? Nakolik lze rozvoj měst regulovat? Plzeň jako příklad specifického veřejného prostoru. Její urbánní rozvoj, možnosti do budoucna. Proces územního plánování – za jakých pravidel probíhá, co je jeho cílem, jakým způsobem může do procesu vstupovat veřejnost? Participace veřejnosti na rozvoji a změně města. Je plán slučitelný s participací?

IV. Téma: zásahy do neživých a živých částí veřejného prostranství

Veřejný prostor není prostorem, který by v současné době byl zobrazen na mapě bílou barvou. Naopak, veřejný prostor je spjat s pravidly, která jej stratifikují, která určují jednotlivým aktérům jejich chování, ale je zároveň i prostorem, který zaručuje určitou svobodu. V tomto tématu se budeme věnovat otázkám míry svobody a míry regulace, jakým způsobem zajistit pořádek, ale zároveň umožnit svobodu jednotlivým účastníkům. Ukážeme si, jakým způsobem je možné regulovat neživé části města pomocí různé členitosti neživých částí prostoru - například zábran, přechodů, výstavby i demolic. A také jakým způsobem lze regulovat činnosti a chování živých aktérů ve veřejném prostoru. Velkými tématy jsou i otázky bezpečnosti a nebezpečnosti prostoru, otázky slabých v prostoru – např. seniorů, dětí, ale i bezdomovců nebo minorit. V rámci diskuse se

budeme věnovat otázkám vymahatelnosti a účinnosti těchto regulací.

1. seminář

Zásahy do neživých částí veřejného prostoru.

Veřejný prostor spoluutváří různé neživé části jako například budovy, zábradlí, přechody, ale i reklamní poutače, graffiti nebo třeba výsadba v parcích. Odborníci píšou o estetizaci veřejného prostoru. Tento proces estetizace dle některých autorů znemožňuje nebezpečné jednání, zlepšuje interakci aktérů. Na druhou stranu mnoho odborníků píše o tom, že se těmito obrannými mechanismy veřejný prostor stává neveřejným. Na konkrétním příkladu parku pro bezdomovce budeme diskutovat o účinnosti a neúčinnosti těchto zábran. Budeme se zamýšlet nad rozdílem mezi graffiti a reklamou – co je z estetického hlediska přijatelnější a proč?

2. seminář

Zásahy do živých částí veřejného prostoru.

Odpolední blok bude o aktérech, kteří se veřejném prostoru setkávají, navzájem na sebe reagují, tráví volný čas. Protože je základní charakteristikou veřejného prostoru jeho otevřenost, setkávají se zde aktéři různých hodnot, různých zájmů, zastánci různých aktivit. Na konkrétním příkladu historie regulativních mechanismů prostituce a bezdomovectví si ukážeme, jak je velmi problematické sjednotit různé pohledy a názory těchto aktérů. Dalším tématem jsou ne/bezpečná místa ve veřejném prostoru a vznik městských příběhů (urban legend), které se k takovým místům pojí. V rámci diskuse budeme mapovat nebezpečná místa Plzně a vytvoříme mapu nejznámějších městských příběhů, které vytvářejí sociální význam a spoluutvářejí vnímání těchto míst. V poslední části semináře se budeme věnovat problematice výchovy k veřejnému prostoru – otázkám ne/citlivosti. zkusíme navrhnout základní body takové výchovy včetně institucí, ve kterých by mohla být uskutečněna.

V. Exkurze

Prohlídka konkrétních prostor Plzně. V rámci předchozích seminářů jsme diskutovali a přednášeli o prostoru. Tento seminář je diskusí, spojený se zúčastněným pozorováním dvou konkrétních lokalit. Hlavními okruhy, kterým se budeme věnovat, je bezdomovectví a prostituce. Budeme se věnovat dvěma problematickým lokalitám, jejichž obdoby lze nalézt v každém městě. První lokalitou je hlavní nádraží a druhou lokalitou je výpadek silnice s původní vesnickou zástavbou propojená s průmyslovou zónou. Hlavními otázkami zde jsou otázky znalosti prostoru. Jakým způsobem ona znalost vzniká; co znamená pozorovat veřejný prostor; jak poznat veřejný prostor; jak poznat účinnost či neúčinnost regulativních mechanismů, a jakým způsobem estetizovat prostor a zapojit veřejnost.

Dopolední blok začne rozdělením skupiny na dvě části dle vybraných lokalit. Každá skupina bude mít za úkol na základě znalostí z předchozích seminářů vyhledat konkrétní regulativní mechanismus, vyhlášku města či zákonné normy a také mediální obraz prostoru na internetových stránkách. Společně půjdeme pozorovat konkrétní prostor – dvou lokalit. Zatímco jedna skupina bude ovlivněna znalostí z médií a oficiálních stránek města, druhá skupina bude bez uvedených znalostí. Po obou pozorováních prostoru budeme v rámci závěrečné části odpoledního bloku společně diskutovat o tom, co jsme pozorovali. Jaký je prostor, který vidíme – odpovídá mediálnímu obrazu, mají účastníci s prostorem spojený svůj vlastní zážitek, jsou kontrolní mechanismy účinné, jaké jsou hranice a kulisy tohoto prostoru.

VI. Veřejnost a její možnosti ve vyjednání pravidel hry

Možnosti zapojování veřejnosti

Participací se běžně rozumí spoluúčast na nějakém projektu. V užším pojetí je slovo používáno pro označení rozhodovacích procesů, které probíhají za účasti veřejnosti. V tomto případě lidí, na které dopadnou důsledky případných rozhodnutí, avšak klasické mechanismy veřejné správy těmto lidem neposkytují mnoho příležitostí rozhodnout o tom, zda dané rozhodnutí přijmout či nepřijmout. Participací ale rozumíme také zapojování veřejnosti - do uměleckých či komunitních projektů atp. Co znamenají pojmy - participativní tvorba rozpočtů, kolaborativní techniky, účasti na veřejných slyšeních. Příklady, možnosti a limity participace v ČR.

VII. Závěrečný seminář

Úvodní část závěrečného semináře bude věnována shrnutí probraných témat, případným otázkám a připomínkám účastníků.

Hlavní část závěrečného semináře bude věnována prezentacím projektů jednotlivých účastníků. Každý účastník bude prezentovat vlastní projekt, týkající se konkrétního veřejného prostoru. Prostor představí pomocí vlastních fotografií, pomocí mediálního obrazu a případně regulativních mechanismů. V krátké charakteristice představí aktéry, kteří v tomto prostoru interagují, konkrétně a srozumitelně zformuluje jaký je problém, který v tomto prostoru projekt řeší. V dalším kroku účastník představí, jakým způsobem by tento problém mohl být řešen s přihlédnutím k roli jednotlivých aktérů, jakým způsobem je přizvat k spoluúčasti na řešení a na participaci. Každý projekt bude ostatními účastníky i lektory komentován a diskutován s ohledem na znalosti získané v kurzu. Důraz bude kladen především na konkrétnost a uskutečnitelnost projektu. Každý účastník obdrží i krátký písemný komentář lektorů ke svému projektu.

Závěrečný blok je věnován připomínkám účastníků k průběhu kurzu, hodnocení lektorů i tomu, zda a jakým způsobem byla naplněna očekávání.